

Universitätsbibliothek Wuppertal

Q. Aureli[i] Symmachi V.C.P.V. Et Cos. Ord. Epistolarvm Ad Diversos Libri X.

Symmachus, Quintus Aurelius

Neapoli Nemetvm, MD CXVII

Liber X

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1363](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1363)

Q. AVRELI SYM-
MACHI V.C. CONS. OR-
DIN. PRÆF. VRB. EPI-
STOLARUM

LIBER X. *

EPIST. I.

SYMMACHUS THEODOSIO
SENIORI.

*

Editus post
eius obitum
à Q. Flavio
Memmio
Symmacho
V.C. Filio.

TSI SCIO VIRTUTI
cognatum pudorem, desideravi
tamen in litteris Celsitudinis tuę
copiam, maximarum rerum glo-
rię congruentem. Primò, quòd
amicitia postulabat, ut apud a-
mantem tui nævum jactantię nõ
timeres. Dehinc, quòd æquè ma-

nu & ore promptus, fidem gestorum tuorum debue-
ras linguę honore dotare. Nunc me ad famam rejicis,
& jubes autem rumoribus præbere, quum tanti nego-
cij dignitas parem testem requirat. Sed qui animi mei
securus es, meritum tuum voci publicę credidisti, con-
tentus veritatē pro laude. Ergò Africa revaluit ex mor-
bo, sanè invictorum Principum modente consilio,
quorum remedium tu fuisti. Solent enim, qui medici-
nam callent, cum jam forti usū in magisterium pro-
vehuntur, ac fiunt a artis emeriti, proximis imperare,
a Ally: offi-
cii,
& sc.

B b

& feriatâ manu curationem iuvare præceptis. Tu
igitur palma laus temporum est. De quâ ego planè &
indulgentius loquerer, nisi obsequer singulari ven-
eundâ tuâ, & mihi oppidò præcaverem, ne laudatus
proximè ab excellentiâ tuâ veneratam gratiam vide-
rer retulisse, hoc est, quod aiunt: *Mutum scabere mulo,*
Cui proverbio, ne videar esse confinis, præconia vit-
tutum tuarum pressio deate perstringo; præclare con-
scientiâ tuæ pendendum relinquens, quid vel ipse me-
rearis, cuius ductu provincia mihi amica respirat; vel
quid ego tibi debeam, cuius fama sub tali teste num-
quam succumbet invidiâ. Vale.

EPIST. II.

GRATIANO AUGUSTO SYMMACHUS.

SCIO amote factum, quo summâtes viros ple-
rumque dignamini, ut sacra Orationi vestræ le-
ctor adhiberer. Sed cum intelligo sermonem illum
prænitere omnimodò scriptis alijs, quæcunque ad hoc
locorum Senatus audit; me quoque arbitror plaris
habitum esse, quàm cæteros. Magnis enim negocijs
itidem ut magis Comædijs, edecumati apponuntur
actores. Non idem honor in pronuntiandis fabulis
Publio Pollioni, qui ambivio fuit, neque pat. Esopo
& Roscio fama processit. Quare optimi Principes,
quæ in me benè consultatis, ut divinitus oblata com-
plector, Laus tua, Domine Gratiane, officium est meû;
quando ita animatus es, ut cum Reip. medicinam facis
operam meæ vocis accerfas. Tu nobis publicas tur-
bas in tranquillum redeigisti. *b* Minimo stetit, quin
omnes occumberemus, tantum flagitij & diffignare-
rant, qui amplissimas potestates malis artibus possi-
debant. Ferox ille Maximinus ob res secundas, inca-
bator judiciorum, difficilis decidendis, simulatibus
promptus. * * * Simulque res tuæ in tranquillum
rediere. Quæ bona, etsi honoris tui necessitas contigit,
meura tamen animum tanquam duplicata juverunt.

Sed

hoc mihi
quidam
quidam
quidam
quidam
quidam
quidam
quidam

a Ita I. Guli-
el.

b Gul. Mini-
mâ re. Sed al-
terum probû.
c Alij: de-
sign.

* Hec viden-
tur ad aliam
epistolam non
ad Imper. scri-
ptâ, sed ad A-
mictum parti-
nera.

Sed aliorum
quandio in
ditorum. Faci-
dies singuli, u-
augerunt. V.

A D sermo
cordijs
nis litteras
Neapolim
b longus
Sed Dije ju-
sabo obsequi
lem quæto
spendio mo

P Roros
curare, qu-
impendere
fero, Appa-
Romani pop-
referri in
feruntur. Ad
larum, frang-
deprecor, u-
hunc quo-
ve quippe est,
Africanâ
munia & orna-
vacuus. Pro
dianæ
mediorum
fecerit hanc

Sed altiora metuentes nondum explet hic nuncius, ^a quamdiu in alteram messem procedat ratio conditorum. Facito igitur sciam, quid invehant horreis dies singuli, ut voluptas oculi mei cum patriæ copijs augeatur. Vale.

^a Sic Mr. Gif.

EPIST. III.

SYMMACHUS *

AD sextum Kail. Novemb. Quæstoriz Editionis exordijs interesse me præcipis. Huius evocationis litteras ante biduum temporis præstituti, circa Neapolim sumpsi. Purgat, ut vides, absentiam meam ^b longus itineris tractus, & functionis dies proximus. Sed Dijs juvantib⁹ multis spectaculis vestris compensabo obsequij mei debitum. Nunc veniæ dandæ facillimam quæso te præbeas. Neque enim fas est, ut tanto dispendio meo etiam culpa jungatur. Vale.

* Et hæc Epist. videtur scripta ad Amicum aliquem, qui Quæstor designatus, ad ludos Symmachum invitavit.

^b Sic Lest.

EPIST. IV.

SYMMACHUS *

PROPOSITI atque ingenij mei est, eorum famam curare, quos diligo. Tibi autem plus me favoris impendere hortatur affinitas. Quocirca impatienter fero, Apparitorum ^c notarijs Senatui nunciari, quòd Romani populi magistratus abesse patiaris: & in tuam referri iniuriã, quòd patriæ functiones ab obnoxijis deseruntur. Id etsi falsò in aures publicas præsumo perlatum, fungor tamen admonendo parentis officio, & deprecor, ut cæteris administrationis tuæ laudibus hunc quoq; titulum, de quo laboramus, adjicias. Græve quippe est, ut generosæ familiæ viro, summis per Africam tribunalibus Præsede, collegarum nonnulli munia Romana detrectent, & annus penè Editoribus vacuus, Pro consulari fastigio gignat invidiam. Audiant cerè, qui deserunt functiones, quantâ impendij mediocritate anni superioris Prætor Ædesius urbanos fecerit ludos: & de exemplo colligant, quid præ-

* Scripta est ad amicum Africanæ Proconsulè.

^c Vide Ind. da Notarijs.

præsentibus magistratibus honoris & levaminis desideratur.

EPIST. V.

SYMMACHUS *

INTERESSE votis tuis animus adfectat, sed valetudo corporis longum recusat excursum. Nam, ut est morborum ferax orium, denuò me pedum vinxit dolor, dum quieti ruris indulgeo. Da igitur, quæso te, officio meo justam remissionem; & interim sine nuptialibus domûs vestræ abesse pignoribus, ut paulò potè sanatus fœderibus admiscear. Vale.

EPIST. VI.

SYMMACHUS *

NON solet ab amicis anxie venia postulari. Quapropter pauca *a* cogo sermone. Ociant mihi in agro solitus unius pedis morbus *b* obrepit. Itaque obeundis officijs vacationem desiderati muneris peto. Dabunt Dij auspices facultatem, ut nuptialibus familiæ vestræ votis compos sanitatis intersim. Vale.

EPIST. VII.

SYMMACHUS *

FRATER meus Rabilianus, genere & *c* amore conspicuus, iniuriæ suæ acerbiteratem privatâ apud me conquestione deflevit. Aferit enim procuratorem suum sine cuiusquam denominatione correptum: & cum vindictam de te impetrare debuerit, *d* quam cum Romæ degeres, postulavit: auctam domûs suæ cognovit iniuriam. Id ego oblivione arbitror accidisse.

e Quomodo enim præciperes, quod incotam positus improbasti? Quare, ut parens, moneo ne augere, quæ doluit genus putes esse conscientia. Certe si ad æquitas iudicaris: familiariter mihi cede rationem, ita ut noveris pro absentibus dominiis *f* Rectorem suscipere

a Alij, ago:
aut, rogo.
b Sic Lect.
Ed. Sch.

c Alij, honore.
d Hac seqq.
sic suppleatur
ex Ms. Gif.

e Ita Rittersh.
f Alij: Actorem.

LIBR
pere debere pass

JUENDA
rum Amic
nam homin
licitationis imp
ventam per
tuum pedile
bitorum sub
gnare igitur
solutionem c
studio tuo &
dicas nostrâ

S
ec est
veniant, in
tamenta ing
admoveat
tunicas labor
sit, in quo ju
laudem mar
plessit. Vale.

A
B
timque p
aspiras imp
opportunitat
curabitur de
sponsandis

pere debere partes defensionis. Vale.

EPIST. VIII.

SYMMACHUS *

JUcunda mihi fuerit perceptio scriptorum tuorum. Amicitia enim mutuis gaudet officijs, Sed utinam hominum meorum diligentia & fidem tuæ pollicitationis impleffet. Nam cum scripseris, eos ad solvendam pensionem profectos: exiguam partem reddituum perdidērunt: nec illis pudori fuit, cumulum debitorum sub tantâ anni fecunditate contrahere. Dignare igitur curam nostræ utilitatis adripere, & ad solutionem cogere debitores. Quid enim iuvat, quod studio tuo & beneficijs adjuvantur, cum hoc commoditas nostra non sentiat? Vale.

a Ita Rittersh.

b Sic idem Ritt.

EPIST. IX.

SYMMACHUS *

SALUTE præfatâ, quam litteris anteferre sole-
ne est: ut seriem familiarium scriptorum vota præ-
ueniant, silere apud te nequeo, Caietanæ Formæ ten-
tamenta fringere; & nisi præsentia tua cœptis calcar
admoverit; vereor ne operi e emoliendo æstiva oportunitas subtrahatur. Quid igitur super hoc agendum
sit, in tuo jure constituo. Mihi satis est, in his, quæ ad
laudem tuam pertinent, partes amici monitoris im-
pleffe. Vale.

c h, e finien- do.

EPIST. X.

SYMMACHUS *

ABUNDANTISSIMÈ gaudeo, tibi esse curæ,
ut filij mei Editio urfis pluribus instruat, sta-
timque precia adnumeranda misissem, nisi hyemalis
asperitas impediret invectionem. Sed paulò post, ubi
opportunitas veris molliverit itinerum difficultatem,
curabitur ferarum emptio, cui definitionis justitiam
spondisti. Intereâ tibi ago atque habeo gratias, &

Bb 3

provo-

provocatum me ad amicitiae incrementa protestor, licet sponte digneris advertere honesta beneficia apud memores non perire. Vale.

EPIST. XI.

SYMMACHUS *

PER amicum communem Gaudentium propinqui mei Valentini preciculas misi, sanè ad fidem meam, & conscientiam pertinentes. Nam frater eius Profrius cum prameretur extremis, & presentem me, & per epistolam summis precibus obsecravit, ut impetrata sacri auctoritate Rescripti, filia eius fratris sui filio copuletur: quod multis esse concessum manifesta restantur exempla. Quare piæ supplicationi adjumentum meum negare non possum, quoniam fidem meam super his nuptijs voluntas propinqui morientis adstrinxit, ut epistola precibus connexa declarat. Dignare igitur juvare effectum piæ desiderij, eatenus, ut si quis conturbare tentaverit mandatum paternum, comminatione infamiae terreatur. Rescripti autem beneficium cum fuerit impetratum, spectatæ fidei perlator adportet. Vale.

EPIST. XII.

SYMMACHUS *

MERETUR auxilium tuum causa communis. Nam quicquid ad Senatorias pertinet functiones, participatâ ope & coniunctâ animositate peragendum est. Juva igitur auctoritate, quâ dignum est, partes atque rationes ad amplissimam Curiam pertinentes: multum ex hoc negotio laudis habiturus, si munia Ordinis nostri, quæ jamdudum fluctuare manifestum est, solutio ab obnoxiiis efflagitata reparaverit.

Vale.

EPIST.

EPIST. XIII.

SYMMACHUS *

EDITIONI nostræ fortuna consuluit, quæ re-
gendæ Apuliæ voluit admovere. Ut ere igitur oc-
casione a præsentī, & apud Præturam domus nostræ, a *Ally: præ-*
ad quam feliciter de transmarinis urbi proximè perfe-
rentur, convenientia decerne præsidia: ut prioribus *stanti.*
officijs tuis huius quoq; cumulus applicetur. Vale.

EPIST. XIV.

SYMMACHUS *

DILIGENTIA tuâ & iudiciali vigore delector.
Sedinopi vel potius egestas Ordinis Formiani,
etiam curationis impatiens est. Nam sicut affecta diu-
turno morbo corpora, sæviorem medicinam ferre non
possunt: ita Curia numero & paupertate tenuata, du-
ritiâ immodicæ emendationis extinguitur. Libens igitur
parentis sume consilium, qui non defendit Ordinis
culpam, sed correctionis modum postulat. Habenda
est ratio vectigalium publicorum, & lavacri æstivi in-
stauratio cum Reip. viribus, conferenda: ut si quid re-
dundat expensis cæteris, in sumptum operis confera-
tur. Dandum quoque est instaurationi largiùs tem-
pus, ne quid deroget firmitati præcipitata reparatio.
Nihil ex hac morâ tuæ gloriæ detrahitur. Ad præsen-
tem enim Iudicem veteris Curie culpa non pervenit.
Possẽm plura cõnectere, sed cùm rerum omnium con-
sideratio apud sapientiam tuam vigeat, parco esse pro-
lixior, unâ admonitione contentus, magnopere *b no- b vulg. po-*
bis esse curandum, ut levamen potius ordinibus ali-
quis. *nis.*
quor exhaustis tuus adventus adportet.

EPIST. XV.

SYMMACHUS *

SI novum beneficium de urforum comparatione
petere mus, longior ambitus esset adhibendus. Sed

B b 4

cùm

a Jan. Gul.
p. f. Pratore
paramus:

cùm promissa repetantur, admoneri potius te, quàm rogari convenit. Hæc igitur epistola summa est, ut homines meos, quibus ferarum jam mandavimus emptionem, juvare adminiculo non graveris: ut Editio nostra, quam auspice Deo, pro filio *b* præparamus, tuis auxilijs, meis sumptibus instruat. Vale.

EPIST. XVI.

SYMMACHUS *

SUËSSA honestorum civium patria est, ita ut merito dixerim, minimæ quoque fortunæ homines extra vitia plebeia esse censendos. Volo igitur credas, nullum ex illâ urbe ad fori strepitum processurum fuisse, nisi acerba coëgisset impressio: de quâ meæ literæ non loquentur. Vehementius enim vox publica suffragabitur eorum dolori, quàm privata potuisset. Audientiæ tantùm per me optant facilitatem mereri. Quicquid autem spoliatis atque vexatis properandum est, favor tuus & legum norma præstabit. Vale.

EPIST. XVII.

SYMMACHUS *

SUËSSANORUM allegationes commendat tibi publicus magistratus, mihi privata miseratio. Atque ideo à te judiciarij vigoris auxilia, à me verba poscuntur. Fungor igitur partibus meis, & te familiariter rogo, ut auditis infœlicium deplorationibus, in eam partem, quæ est juri & miserationi amica, movearis. Vale.

EPIST. XVIII.

SYMMACHUS *

PRIMA scribendi causa est, ut honorificentiam salutationis exhibeam. Secunda, ut probatam mihi modestiam tuam justâ petitione conveniam. Plurimi enim de familiâ domûs meæ per fugam elapsi, in his locis, quæ tibi *b* contermina sunt, delitescunt. hos,

b Sic Ms.
Pish. lxx.

au-

auditis allegatio-
rui. Convocat
contemplatione
per fugam. Vale

POST QUAM
ad curam
nuncio secundu
paratu nostræ
sus animus mot
teris autem, qu
codylos functio
tuam sponsione
si peculiariter in
rit. Vale

PLURES DE
nostræ proxi
rum: quorum sul
tim debemus in
nem diligentia
igitur, ut hanc p

*** a C
que expiavit. N
antiquum obse
nitet, & ad salu
te dilectum est.
decrepitos mæ
verba fecit. Pr
annonaria summa

auditis allegationibus procuratoris mei, quæ so resti-
tuas. Convenit enim tuis moribus, & amicitia nostræ
contemplationem gerere, & scivili nequitia negare
perfugium. Vale.

EPIST. XIX.

SYMMACHUS *

POST QUAM de freto Siculo litteras tuas sumpsi,
ad curam vicissitudinis incitatus, salutem mihi
nuncio secundate, tibi opto suppetere. Dehinc de ap-
paratu nostræ Editionis admoneo, quamvis religio-
sus animus monitorem alterum non requirat. Præ ce-
teris autem, quæ Romana spectacula desiderant, cro-
codylos functio theatralis efflagitat. De quibus fidam
tuam sponsonem teneo: cui facilis succedet effectus,
si peculiariter in rem missos suffragij tui nisus adiuve-
rit. Vale.

EPIST. XX.

SYMMACHUS *

PLURES de Dalmatiâ ursos in apparatus domûs
nostræ proximè esse venturos, fides asserit nuncio-
rum: quorum subvectionem dispositis vehiculis priva-
tim debemus instruere. Huius mihi curæ absolutio-
nem diligentia tua usu explorata promittit. Quæso
igitur, ut hanc provinciam confestim incundis ***

EPIST. XXI.

SYMMACHUS *

*** a CAPITALI exitio cunctorum lacrimis
que expiavit. Nunc interlucet homo homini. Senatus
antiquum obtinet. Vivere liber: natum esse non pœ-
nitet, & ad salutem spectant omnia. Nulli à paupertate
discrimen est. Respub. se in vetustatem recepit, & b
decrepitos mutare animos, postquam vos ad virtutē
verba fecistis. Pari vigiliâ prospectum videmus, ut res
annonaria satietati urbanæ liberaliùs ingeratur: Flan-

* Hæc Epist.
ad Amicum
aliquem scri-
pta.

* Hæc ad Im-
peratorē scri-
pta videtur.
a Forte sermo
de Maximo
Tyranno.
b Alij: de
crepero.
h. e. ex dubio
animos muta-
rum in placi-
dum.

dz monetæ nequitiam decoquat larga putgatio: nullo jam provincialis auri incremento trutinam spectator inclinet. Mille alia; quæ si persequi velim, vestra gloria memor, meæ infantia & immemor deprehendat. Nam nemo prudens humanis verbis corrumpit oracula. Igitur divina mens tua, juvenis Auguste, Romani nominis decus, vehatur curru eloquii sui nos in agendis gratis *a* humile reptamus, socco magis idonei, quàm cothurno, postquam facundia res esse corpit imperij. nam quod sciam, Musis in Palatio. *b* loca, lauria tu dedisti: quæ res prosperè vorrat vobis vestraque pietati. quia factum & otium, fortunæ grandioris vitia, nihil moramini. Mihi satis salutis est, cum valeatis. Felicitas voto publico exorata præstabit, ut clementiæ, vestrae quanta est reddendi voluntas, tanta suppetat copianegocijs promovendis.

a Ita Ms. Gif. sicut sublime reptare. Vulgo humiles. Possit etiam legi humi: id quod magis placet.

b Ita Ms. Gif. & Mere Vide Ind. Lautia.

EPIST. XXII.

DOMINO VALENTINIANO SEMPER AUGUSTO SYMMACHUS V. C.

PRÆF. URB.

QUIETO mihi, & jam pridem à desiderijs honorum remoto, Præfecturam multis cupitam, spontè tribuistis. Ago gratias tot bonorum circa me Principum voluntati. Sed intelligo, *e* quanto plus sollicitudinis habeat magistratus, qui ex iudicio, quàm qui ex gratiâ venit. Ille enim, ut meritis datus, spem sui debet æquare: iste ut per beneficium quæsitus, à periculo præstationis alienus est, D. Imperator. Quis ergò me huic oneri parem faciet? Scilicet vestra clementia, cuius interest, ne temerè electus existimer. Mihi ad conscientiam satis est, non affectasse publicam curam. Jam qualis inveniar, in manu temporum est. Bonos enim magistratus favor Principum facit, semperque de moribus vestris virtutes Iudicum fluunt. Facite, ut omnes intelligant, si fortè desit Rectoribus integer

vigot,

e Ita Loff.

d Al. Vulgo, spectationis.

LIT
vigot & iusta cons
saculi. Non su
meum commenda
nim, quod ego n
vobis etiam h

D. THEO
M

OLIM me
vestri fec
licet Imperat
primos, aut p
nus mihi cu
quas imperij
reperit apud
lustum effig
quem cepi, g
immentia au
gesserit. Me
jam diu pot
quàm ex post
cro, ut favore
bile est præ
nim & inter
quodd platur
jam necessari
dederunt. R
stram secul
minis e
bonu m

vigor & iusta conscientia, hominis culpam esse, non
 fæculi. Non sum voti immodicus, cùm honorem
 meum commendo auctoribus suis. Quantum est e-
 nim, quòd ego numini vestro ago gratias? Facite, ut
 vobis etiam Respublica pro me grata sit.

EPIST. XXIII.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYM-
 MACHUS PRÆF. URB.

OLIM me, ut res indicat, cogitationes numinis
 vestri secundo favore respiciunt. Neque enim a-
 liter Imperatoribus nihil temetè præstantibus, inter
 primos, aut primus occurrerem. Dilatus ergò hacten-
 us mihi cùm Republicâ videor. quæ ubi in longin-
 quas imperij partes, maiestatis vestræ curam vocavit,
 reperit apud vos meditata iudicia, D. Imperator. ^a *Vulgo. Au-*
 lustum est igitur, ut æternitati vestræ pro solo honore, *gustum. Al-*
 quem cepi, gratias agam. Præfectos sæpè fecistis, & *Angustum.*
 immensâ ætate facietis: sed quos assiduitas, & usus in-
 gesserit. Me dudum Proconsularem virum, cedentem
 jam diu potentium morib⁹, antè capere magistratum,
 quàm expectare voluistis. Nunc vos oro, atque obse-
 cro, ut favore perpetuo factum vestrum iuvenis. Ama-
 bile est præesse civib⁹: sed placere difficile. Multum e-
 nim & inter cognitos semper dura constantia est. Quid
 quòd plærumque erenit, ut aliqui longo potentia usû,
 jam nesciant honorem meum? Non deseruerint, qui
 dederunt. Ego enitar, ut potero, ne clementiam ve-
 stram fefellisse de me prior fama videatur: vestri nu-
 minis erit, communem causam tueri. Nam in
 bonis magistratibus maiorem gloriam
 quærit temporum fama,
 quàm *b* iudi-
 cum.

b *Vulgo iu-*
dicium.

D. THEODOSIUS SEMPER AUG.
SYMMACHUS V. C. PRÆF. URB

QUOD apud germanum clementiæ vestræ Divum Principem non sileremus, si eo res Romana frueretur, custodibus famæ eius insinuo: eâ devotione, quâ Præfectum vestrum decet fidem præferre blanditijs, D. Imperator. Falsò creditum est, quòd urbanæ fastigium potestatis, peregrini ac superbi vehiculi usus attolleret. Hæc enim ratio sola novum statutum benigno tunc persuasit ingenio, ut veterem magistratum dives pompagestaret. Recusat istiusmodi decus honor sobrius, quem nunquam pœnitet sui. Cui si quid patimur accedere, fatemur hæctenus defuisse. Itaque oculi civitatis querunt privati vehiculi nobilè modum: & degenerem Præfecturâ populus Romanus existimat, quæ posteriora traxit exëpla. Absit ut moderator urbis libertæ, atque aded *a* devotæ, tanquam *Salmoneus* alius invehatur. Nihil moramur externa miracula. Irritamentum superbiæ Roma vestra non patitur: memor scilicet bonorum parentum, quos *Tatquinijs* fastus, & ipsius *Camilli* currus offendit. Nam tanto illi viro albescentes quadrigæ exilium triste pepererunt. Summis *Publicola* concioni civium Consularem securem, & honoris sui culmen infregit, ut libertatem civitatis erigeret. Ergò moribus potius, quàm insignibus estimemur. Non culpamus novum beneficium, sed bona *b* vetera præferimus. Summovete vehiculum cuius cultus insignior est: illud malumus cuius usus antiquior.

EPIST. XXV.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYMMACHUS V. C. PRÆF. URB.

INTER præcipuanegociorum sepè curatum est, ut erudicendis nobilibus Philosophi præceptores ex Atticâ poscerentur. Itaque nonnullos jus & auctoritas publica in usum nostræ urbis accepit, D. Imperator.
Nunc

alra Lect.
Vulgo ided.
Ms. VVovv.
atque Deo
devotæ.

b Ita Lect.
ex antiq libb.
Vulgo no-
stra.

LIB
Nunc vestri sacu
tiæ Romanis gy
otus Archem
Aristoteli sop
stra magister
quæstum p
in amplissim
tius avant: il
Sunt huius ve
tur imitatio.
num Clytom
gnata est: i
suum condit
tur æternita
tione, volu
pignote dig
lari, ne sum
sille videam
publica post

D D. T
11

PRÆCIP
pulus Ro
ea jam quali
te promiss
quam enim
pum spon
sè sperare,
tiam vestra
gitas vestri
luptates C
enim gaud
tatione non
propinquæ

Nunc vestri sæculi bonitas, ultrò optimitatem sapientia Romanis gymnasijs arrogavit: siquidem Celsus, Celsus. ortus Archerimo patre (quem memoria litterarum Aristoteli supparem fuisse consentit:) juventuti nostræ magisterium bonarum artium pollicetur, nullum quæstum professionis affectans. Atque idèd dignus in amplissimum Ordinem cooptari: ut animum vitij avaritiæ liberum, dignitatis præmio muneremur. Sunt huius rei exempla nobilia, quæ prudens æmuletur imitatio. Nam & Carneadem Cyrenæum, & Pœnum Clytomachum Atheniensis Curia societate dignata est: iidem ut nostri Zaleucum, legum Locrensi-um conditorem, civitate donarunt. Dignum est igitur æternitate numinis vestri, Celsum, genere, eruditione, voluntate laudabilem, adjudicare nobilibus pignore dignitatis, cum prærogativâ scilicet Consulari, ne sumptum eius magis, quàm magisterium quæfisse videamur: non sine avaritiæ notâ, si ab eo munia publica postulemus, qui spondet gratuita præcepta.

EPIST. XXVI.

D D. THEODOSIO ET ARCHADIO SEM-
PER AUG. SYMMACHUS V. C.

PRÆF. VRB.

PRÆCIPUA quidem beneficia numinis vestri populus Romanus expectat, D D. Imperatores. Sed ea jam quasi debita repetit, quæ æternitas vestra sponte promissit: non quòd sibi tribuenda diffidat. (nufquam enim major spes est, quàm in bonorum Principum sponfione) verum ne existimetur oblata fastidiosè sperare, nisi instanter exegerit. Orat igitur clementiam vestram, ut post illa subsidia, quæ victui nostro largitas vestra præstabit: etiam curules ac scenicas voluptates Circo & Pompejanæ cavæ suggeratis. His enim gaudet urbana lætitia, cujus desiderium pollicitatione movistis. Expectantur quotidie nunci, qui propinquare urbi munera promissa confirmet. Aurigarum

garum & equorum fama colligitur : omne vehiculum, omne navigium scenicos artifices ad vexillum statatur. Et tamen amor perennitatis vestræ acuit desideria plebis, non cupiditas ludicrorum. Dare igitur interim, quæ petuntur, ut sit locus cæteris, quæ sine fine tribuetis.

EPIST. XXVII.

DD. THEODOSIO ET ARCHADIO SEMPER AUGG. SYMMACHUS V.C.

PRAF. VRB.

Strenæ.

CALENDAS. Anni auspices, quibus mensum recessus aperitur, impertiendis strenis dicavit antiquitas, DD. Imperatores. Huius instituti usum munificentia festinatione prævertitis, sciam putantes liberalitatem, quæ statis temporibus admoveatur. Felix mehercule saculum, quo Principes cohibere diu nesciunt tribuenda devotis, cum sibi debita cunctentur exigere. Quid ergo primum, quid potissimum prædicem? promptamne numinis vestri, & celerem largitatem. an circa absentes memorem diligentiam, an quod sacrum munus auxilium honore verborum? Dicam, ut res est, curasse clementiam vestram, ut tanquam coram locatus, & alloquijs Principum fruerer, & augusta in ipsis donis ora veneraret. Quando mihi contingeret, expressa potius, & viva gaudia capere de vobis? Quantum a Veritas est bonum, cuius species & imago mirabilis est! Ago igitur atque habeo gratias, & meam vicem, qui solvendo par non sum, celestibus delego virtutibus: illæ clementiam vestram dignis processibus munerentur. Nos colimus, nos amamus; quod scitis omnibus rebus esse præstantius: qui ided salutariter Rempub. regitis, ut hæc sola mereamini.

a Vulgo, Veritatis.

DD.

EPIST. XXVIII.

D D. THEODOSIO ET ARCHADIO SEM-
PERAUGG. SYMMACHUS V. C. PRÆF. VRB.

OMNIUM beneficiorum, quæ tribuit potior fortuna subiectis certa sunt tempora, D D. Imperatores. Solæ leges, quæ in bonum commune procedunt, numquam patiuntur occasum. Agit divinis sanctionibus vestris gratias Ordo reverendus, etiam nomine posterorum, quibus Resp. emendata tradetur. Nam quum scæda iactatio Senatorias functiones gravibus impendijs obruisset, & moribus & sumptibus nostri sanitatem veterem reddidistis: ne aut impares facultate collegas tenuis decoloraret Editio, aut per verecundiam viribus maiora conatus effusio inconsulta demergeret. Eiusdem præterea rationis salubritate, verus dicendarum sententiarum forma reparata est: ne summum cuique decernendi locum, non ratio munerum, sed a bonorum fortuna præstaret: atque id assensio cæterorum vel invita sequeretur, quod ante omnes scilicet censuisset. Credimus igitur his remotis, ad regnum suum rediisse virtutes. In Editionibus parsimonia, in Senatu ordo retinebitur: nec se ostentabit opulentia, semper bonis infirma temporibus. Superest, ut ea, quæ serenitas vestra Patribus deliberanda legavit, cogito Senatus consulto lex Augusta confirmet. Nullo enim dissentiente, quis modus * censuræ, semel ant sapius, quæ fungendis mediocritas Editionibus applicetur, quæ gladiatorio Muneri, & quæ scenicis ludis sumptuum temperamenta convenient: quid libertatis habere mereatur præsentis expensio, quid damni absentium contumacia debeat experiri. Hæc a ternitas vestra venerabilis, cum Senatui statuenda mandaret, referri ad se protinus imperavit, ut placita cunctis immortalis lege solidentur. Iussis parvum. Expectamus oraculum, quo salutariter, ut vestro numini familiare est,

Pattuna

a Ita Lect. &
Ed. Sch.

* Hic latet
mendium in-
explicabile:
nisi de veteri
codice.

Patrum decreta firmetis : adjectâ comminatione, si ullus aliquando ambitus hæc vel illa contulerit, quæ consilio cœlesti pro Ordinis dignitate sanxistis.

EPIST. XXIX.

D D. THEODOSIO ET ARCHADIO SEM.
PER AUGG. SYMMACHUS
PRÆF. VRB.

GRATIAS beneficiis vestris agere pro urbe Romanâ, ut officij probabilis, ita insolentis audaciæ est. Nam neque ingentibus verba conveniunt, & personam populi Romani nulla implet oratio, D D. Imperatores. Sed quia in talibus negocijs voti magis, quàm ingenij ratio versatur, non meruò impari famam, dum fugio nomen ingrati erga urbem cœlo, & fideribus acceptam : cui bona terrarum omnium congesta præstatis, atque id præcipuè vobis putatis accedere, quod Roma quæsiverit. Recepimus veteris prærogativæ a fidem securitatem : siquidem constat imperantibus vobis, populi esse Romani, quicquid ubiq; generosum, vel gignit natura, vel informat industria. Enim verò etiam posteris egregium dedistis exemplû. Scient futuri ita demum affluere publicas voluptates, si eas Palatia non requirant. Hoc est specimen animi continentis, sibi negare, quod alijs deferatur, & lætitiâ caterorum proprijs anteferre solatijs. Hic usus bonos Principes decet. Namque aurum & oculorum fructus caducus est, largitatis æternus. Alij triumphis suis hæc dona servassent, ut positâ lauro novis actoribus personarent Pompejana proscenia : ut pro captivis tetrarchis *b* Indicæ currum belluæ prævenirent, ut equorum longus ordo instar gentium duceretur. Vester triumphus Arsacidas post tergum revinctos, & gazas victæ Babylonis accipiet. In magnos quippe animos non cadit affectata jactatio. Necicis tribuenda differre : quicquid nationum famulatus obtulerit, statim publicum est. Meritò vos Senatus ac popu-

a Vulg. fidem.

b Ita *1. or.*
Vulgo cursum.

populus ore celebrat, devotione veneratur, amore complectitur. Mihi credite, arcana omnium pectorum possidetis: illa bonarum necessitudinum loca, quibus liberorum, quibus parentum immoratur affectio. Et quia omne præmium, dum beneficijs vestris confertur, angustum est: invenit Ordo amplissimus amabilem vicem, quâ se gratum probaret. Nam familiæ vestræ & stirpis auctorem, Africanum quondam & Britannicum ducem, statuis equestribus inter prisca nomina consecravit, qui foelicissimum fidus, & imperio salutare progeniit. Sic coluntur, quorum liberi ad bonum publicum nati sunt. At verò populus Imperialis munificentia pignoribus expletus, in amorem vestrum promptâ inclinatione concessit. Qui ubi, comperit meo præfatu, affore dona publicorum Parentum, portis omnibus in longinqua fufus erupit: foeliciorum cæteris judicans, qui primus bona vestra vidisset. Ergò cum expectari munera Principum soleant, nunc tacita venerunt. Prætereo illum diem, quo elephantos regios per conferta agmina equorum nobilium pompa præcessit. Malo fremitum *b* Murcia vallis exponere, atque illam quadrigarum distributionem; in quâ sibi cum fortunatior videretur, cui electionem mox urna tribuebat; par vel potior erat, quæ fors fecisset extremum. Quoties sequenti primus invidit? Dubia est enim optio, cum de similibus judicatur. Nec puretis istiusmodi voluptatem plebi Martiæ parvam videri, cui delinimenta Circensium finitimorum connubium præstiterunt: cui summus honor visus est, ut ovantes equorum dorsa gestarent, ut triumphantes currus inveheret: quando Victoria, genti Romuleæ familiaris, clementiam vestram pro voto omnium muneretur. Fecistis, ut Urbs cana luxuriat in primam reducta lætitiâ, & ver illud quondam vigentis ætatis. Audeo jam sperare potiora. Mittetis etiam regiam classem, quæ annonarijs copijs augeat devota plebis alimoniam. Hanc ergò in Tyberinis ostijs,

a Sic Ed Sch.

Al: non accita.

b Ita Inv.

mixtus populo Senatus excipiet. Venerabuntur tanquã
 sacras puppes, quæ foelicia onera Ægyptiæ frugis in
 vexerint. Non sunt avara vota, quæ seculi excitavit
 manitas. De exemplis venit ista fiducia. Magna sa-
 mendo maiora præsumimus. Nunc legite Senatus ac
 populi fausta suffragia: licet sciam, plus inesse animis,
 quam vocibus explicari: & quædam libamina publici
 in vos amoris accipite. Si parva adhuc sunt dicta, mu-
 nerum vestrorum imputate miraculis. Nam magni-
 tudo stuporis, locum multis plausibus non reliquit.

EPIST. XXX.

D. D. THEODOSIO ET ARCHADIO SEM-
 PER AUGG. SYMMACHUS
 V. C. PRÆF. VRB.

LÆTARUM rerum index esse malueram, DD. Im-
 peratores: sed ratio officij publici necessitatem
 mihi nuncij tristicus imposuit. Prætextatus vester, præ-
 textatus honorum, antiquæ probitatis alector, invidiã
 morte subtractus est, vir omnium domi forisque vir-
 tutum. In cuius locum, vestra quoque æternitati, quæ
 optimos novit eligere, nimis arduum est similem sub-
 rogare. Itaque summum sui in Rep. desiderium, ma-
 gnumque civibus gratis reliquit dolorem. Nam ubi
 primum Romæ amarus de eo rumor increbuit: recu-
 savit populus solemnes theatri voluptates: memo-
 riamque eius illustrem multâ acclamatione testatus,
 graviter egit cum livore fortunæ, quod sibi inclyto-
 rum Principum beneficium sustulisset. Et ille qui-
 dem functus est lege naturæ: nos verò socios animi sui
 vestrique iudicij tanto dolore confudit, ut otij reme-
 dium postulemus Sileo cetera, quæ me nõ sinunt Pre-
 fecturam ferre patienter. Vel hæc una consortis amis-
 sio iusta est ad impetrandam vacationem. Ament alij
 perpetuas potestates: mihi summus est fructus felici-
 tatis: ut coram vestrum numen advenerer, intuear be-
 nigni-

nignitatis a vestrae sidera. Hoc unum, pra' omnibus, quae praestitistis exopto. Simplex petitio est, nec viam capessendi honoris affectat. Satis enim claruit, nihil aliud esse quod cupiam, cum supplex b refugerim magistratum.

a Ita Lell. Barth. ad
da ad.
Vulgo, meae. p. 451.
b Sic idē Lell.
Alij: refu-
tarim.
Vulgo, refu-
derim.

EPIST. XXXI.

DOMINO VALENTINIANO SEMPER AUGUSTO SYMMACHUS PRAEF. URB.

LICET arbitrer meas litteras nuncijs aut rumore praeventas: quid enim fama potest esse velocius, D. Imperator? ego tamen officij publici necessitate cogente, excessum viri illustris crudo adhuc dolore non fileo. Vettium Praetextatum veteribus parem, virtutum omnium fata rapuerunt summo patriae gemitu, cui decus insignis praestabat. Cuius ego laudes & justa praeconia, animi consternatione praetereo. Neque enim locus est cuiusquam testimonio, quum vitae eius gloriam elementiae vestrae iudicia testentur, mortem celebrem dolor omnium fecerit.

EPIST. XXXII.

DD. THEODOSIO ET ARCHADIO SEMPER AUGG. SYMMACHUS PRAEF. VRB.

LICET Vettius Praetextatus naturae lege resolutus sit, vivit tamen in memoria & amore cunctorum: atque hoc uno punit invidiam, quod tantum ei mors ad gloriam contulit, ut huic quoque fortunae livor debeat invidere, DD. Imperatores. Nam praeter illum populi Romani iniuratum dolorem, etiam Senatus impatiens dispendij sui, solatium petit de honore virtutis vestrumque numen precatur, ut virtum nostrae aetate mirabile, statuarum diuturnitas tradat oculis posterorum: non quod ille praemia terrena desideret, qui gaudia corporis, etiam cum hominem ageret, ut caduca cavavit, sed quia ornamentis honorum incitatur imitatio,

Cc 2

& vir.

& virtus æmula alitur exemplo honoris alieni. Hinc factum est, ut rusticis adhuc sæculis optimi quique civium manu & arte formati in longam memoriam mitterentur. Atque utinam! nihil huic decori facilitas adulantium postea derogasset: quamvis paria non sint, quæ dispari arte quaruntur. Dignum est igitur, ut qui in pectoribus omnium manet, sic in ore plurimorum. Ille semper magistratibus suis celsior, in alios temperatus, in se severus, sine contemptu facilis, sine terrore reverendus. Cui si quod commodum successione evenit, ad testatores proximos mox revertit. Qui nullis prosperis fractus est, nullius risit adversa, in decore nescius largitatis: ille quem semper invitum secutus est honor, cuius æquitati conterminus quisque limites suos credidit. Plura de eo vellem, plura de eo deberem: sed clementiæ vestræ testimonio cuncta servanda sunt. Illustrior enim laus est, de cœlesti profecta iudicio. Bgō ut probitatis patroni, bona temporum vestrorum futuris quoque visenda proponite. Certè ille est Prætextatus, quem iure Consulē feceratis: ut facti memores celebre nomen extenderent. Alijs utiles, fatalia damna reparate. Abierit cum homine præmium: sed iudicium post hominem perseveret. Probare, castibus adversus gloriam nihil licere. Nam quod meruit à civibus singulare est: illud multis commune quod perdidit.

EPIST. XXXIII.

D. THEODOSIO * SEMPER AUG. SYMMACHUS PRÆ URB.

SI divinæ clementiæ tuæ merita cogitantur, nullæ opes, quas aut natura sufficit, aut fortuna circumfert, gratiam nostri erga te amoris æquabunt. D. Imperator. Sed, ut mea fert opinio, publicum de optimo Imperatore iudicium non est muneribus æstimandum. Senatus tamen promptus obsequi, omnes officiorum partes ultrò arripit, quibus indicatur affectio: & salutare numen tuum precatur, ut in hac Oblatione, quæ nonni-

* Forte ad
Valentinianū
scripta hæc
Epistola.

nonnulli...
rarum, ne...
reacibus...
decreta...
cum tertio...
re munde...
rem cum...
tas am...
Ordo...
truria...
Senatus...
tis tuæ...
tionis...
sionis...
ris mod...
Principi...
quippa...
& a...
futuro...
spem...
D. VA...
HABIT...
cauto...
arcellit...
juveni...
lesere...
recogn...
na...
perab...
vestre...
hinc...
sive...
venit...
reus...

non nihil superioribus addidit, intelligas hoc esse curatum, ne sub te minus posse videamur. Nam Divis parentibus tuis, ob decennium singulis minor summa decreta est. Etiam Divus frater mansuetudinis vestrae, cum tertium lustrum ævi Imperialis exigeret, parcio- re magnificentia honoratus asseritur. Nunc in amo- rem tuum studia nostra creverunt. Nam mille sexcen- tas auri libras decennialibus Imperij tui fastis devotus Ordo promisit, urbanis ponderibus conferendas, id est trutinæ largioris examine. Quod si pares animo vires Senatus habuisset, scires in publico amore personita- tis tuæ esse divitias. Sed maluit clementiæ tuæ solu- tionis fide placere, quam magnitudine perfidæ spon- sionis. Dehinc sub Imperatore primævo sanus mun- eris modus, votum est sæpè faciendi. Absit, ut bono Principi plus quam possumus ingeramus. Amantium quippè largitio, non deterit vires offerentium. Ergò & nunc libens sume sacro arario decreta subsidia: & futuris processibus imperij tui, obsequiorum similium spem reserva.

EPIST. XXXIV.

D. VALENT. SEMPER AUG. SYM-
MACHUS V.C. PRÆF. URB.

HABENT hoc publicæ necessitates, ut impossi-
bilia plerumque persuadeant, D. Imperator. Sed
cauto opus est, ne asperitas negotij effectu irritò solas
arcessat offensas: quæ nulli magis evitandæ sunt, quam
juveni & Principi, cuius gratia cum ætate debet ado-
lescere. Ergò numinis vestri famam, simulq; arduum
recogitans, Corporatos negociatores, membra æter-
næ Urbis, ad equorum collationem, quam litteris im-
perastis, vocare dubitavi: ne liberationem clementiæ
vestræ querela publica præveniret. Integra res est: ad-
huc salubritatem consilii diligentioris expectat. Ius-
titia præstate, quod remittitis invidia. De exemplo
veniunt, quæ cavemus: siquidem cœli particeps pa-
rens clementiæ vestræ, cum munus exiguum huic

hominum generi mandare tentasset, motus libertate plebis abstinuit. Et certe paucorum cura res illa posebat, magisque officium desiderabatur tractandæ pecuniæ publicæ, quàm dispendium conferendæ. Consul tamen gloriæ suæ, ne quid iuberet inuitis, & diligentissimus ac serius Imperator, speratum emolumentum tanquam popularis ignovit. Nec putet æternitas vestra ab incepto temerè destitisse Deo proximum virum. Noverat horum Corporum ministerio tantæ urbis onera sustineri. Hic lanati pecoris inventor est ille ad victum populi cogitamentum: hos suillæ carnis tenet functio: pars urenda lavacris ligna comportat. Sunt qui fabriles manus augustis operibus accommodant: per alios fortuita arcentur incendia. Iam cauponas & obsequia pistoria frugis & olei baiulos, multosque id genus patriæ servientes, enumerare fastidium est. Ad summam, liquet privilegium vetus magno impendio constare Romanis. Iugi obsequio immunitatis nomen emerunt. Quòd si adjiciantur insolita, forsitan cõsuera cessabunt. Quare paternum clementiæ tuæ ingerimus exemplum. Præ ruli oraculum, quod pius successor imiteris. Oro atque obsecro; ne populum, quem triumphantes sæpè veneramini, cæteris Urbibus conferatis. Dabit fortuna melior, quicquid castrensis usus efflagrat. Humanitatis merito necessitas vestra sedabitur.

EPIST. XXXV.

DDD. VALENT. THEOD. ET ARCHAD.
SEMPER AUGGG. SYMMACHUS V.C.

PRÆF. VRE.

Strenæ.

AB exortu pænid Urbis Martiæ strenarum usus adolevit, auctoritate Tatijs Regis, qui verbenas scelicis arboris ex luco Strenuæ anni novi auspices primus accepit. DD. Imperatores. Nomen indicio est, viris strenuis hæc convenire ob virtutem: atque idè vobis huiusmodi insigne deberi; quorum divinus animus

magis

LIBR
magis testimonio
nite igitur deservit
docta munificentia
gaudetis, sed et in
opulentiam. Po
Sulcipite a lo
cultu damnan
quibus foedit
quibus nec re
Mancat enim
clementiæ vest
staret. Libe
getur, strenui

D. THEO

PROF
strenu possit
resoluci pro
existimare
cis obiectis, U
Emphasi a
olim benefici
super testam
possessione i
bonorū poss
bus scriptis
Priscianus de P
to negotio
retur, alio
Gesta imit
partit' dicitur
Sed iudicem
facto exortu
quod hæc

magis testimoniū vigilantiz, quàm omē expectat. Sumite igitur defensores publicæ salutis solemniter auro ducta munuscula: non quia divitis metalli honore gaudetis, sed ut nostra devotio scælicis sæculi testetur opulentiam. Bonis Principibus bene parta libamus. Suscipite à Iudicibus aperta obsequia, qui pretia occulta damnatis. Meritò vobis solemnnes pateras, cum quinis solidis. ut numinibus integritatis offerimus: quibus nec vester pudor, nec noster census oneratur. Maneat ævum talis circa vos usus officij: & honorem clementiæ vestræ interminus annorum recursus instaret. Libenter strenis solemnibus Præfectura fungetur, strenuis deferenda.

EPIST. XXXVI.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYM-
MACHUS PRÆF. URB.

PROFITEOR ultrò, quòd scio clementiam vestram posse rescribere. Verecundè potiùs quàm iure suscepi provocationem, non exstante sententiâ: ne existimarer offensus liberæ quidem, sed immaturæ vocis obiectu, D. Imperator. Nam cum inter proximos Emphasij & C. M. V. itemque hæredes scriptos, qui olim beneficio Prætoris *b* corporibus defrauntur, super testamenti iure actio verteretur, & sententiâ de possessione impatienter exigerent, quib^o ab intestato honorū possessio minimè competebar, quòd hæredibus scriptis secundum tabulas docebatur, indulta: Priscianus & Polemonianus ad denunciationem dilato negotio provocarunt. Et cum ab his ratio quaeretur, alios vocis suæ incentores fuisse testati sunt, ut Gesta litteris connexa monstrabunt. Nec officium partib^o defuit, ad multam præjudicij suggerendam. Sed iudicem vestri sæculi decuit vim constitutionis sacro oraculo reservare, quum allegaverint petitores, quòd sead incautam provocationem alienus hortatus impulerit.

a h. e. clariss.
sime memo-
ria viri,
b h. e. prædys
hereditarij:
ut alibi sapè.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYMMACHUS V. C. PRÆF. URB.

FIDEM meam convenit amor sæculi vestri, & cura Reipub. ne corrigenda dissimulem, D. Imperator. Cùm ad Præfecturam urbanam civ. lum rerum summa pertineat, minoribus officijs certa quædam membra creduntur. Quibus regendis industrios & privatos oportet adhiberi: ut suum quisque munus inculparâ facilitate promoveat. Tales nunc de judicio nominis vestri publicus usus expectat. Sed nolo culpæ præsentis: cùm satis sit sollicitudini meæ, si melioribus viris officia intramurana mandetis. Meis quippe humeris rerum omnium pondera sustinentur, cedentibus reliquis, quos clementiæ vestræ multiplex occupatio probare non potuit. Habet temporum felicitas digniores. Bonorum vitiorum vena fecunda est. Melius urbi nostræ in posterum consulētis, si eligatis invitos.

EPIST. XXXVIII.

D. THEODOSIO *SEMPER AUG. SYMMACHUS V. C. PRÆF. URB

FELICITAS quidem vestra, æternæ Urbi solemnissimæ salomoniam copiam pollicetur, D. Imperator. Sed re magis quam spe tuti esse debemus: quod facillè factum est, si hanc quoque partem clementiæ vestræ cura respexerit. Nam ætate provectâ cùm ex Africanis partibus minimum devehatur, non inani tangimur metu, ne res annonaria in graves cogatur angustias. Et idcirco oro, quæsoque perennitatis vestræ salubre præsidium, ut Judices Africanos, & Notarium, cui æternitas vestra mandavit frumentarios comæatus, severiora scripta dissimulent, missis in hoc negocium strenuis, qui onera consueta, dum tractabilis navigatio est, victui Urbis exhibeant. Hæc seculo vestro, hoc virtutibus

* Forte ad
Valentinianum
scripta.

bus divinis dignum est, ut securitatem Romani populi inter præcipua & prima curetis. Aderunt optatis cursibus plena navigia, & Romanos portus frequens, atque onusta classis intrabit, si aspiraverint numinis vestristecunda suffragia.

EPIST. XXXIX.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYM-
MACHUS PRÆF. URB.

DIFFICILIS est exitus veterum jurgiorum. Res enim multis agitata judicijs, & actionum varietate, & cognoscentium motu, & personarum mutationibus implicatur, D. Imperator. Ut mihi nunc venit usus, cum inter Gaudentium curatorem Martianæ clarissimæ fæminæ: itemque Liberium procuratorem amicitæ eius, eodem nomine, dum viveret, nuncupatæ, annosum luctamen audirem. Nam in ipso limine quæstionis, cum procuratio, quam C. F. senior Martiana mandaverat, invalida diceretur, quoddam autem cuidam Principi esset iniuncta: ubi refusus in dominam comperimus actiones, atque Actis Prætorijs in Liberium denuò jura translata; obiecta casu a procuratoris agnovimus. Tunc defensio partis adversæ negavit stare personam, cuius procuracionem superioris Gestæ judicij nõ tenerent. Contrà *b* hæc exactam prius mandati recitationem, & inter partes tributum procuratori beneficium reparationis aiebant. Huic parti longiùs, quàm oportuit, immorata contentio est. Sed quia prior Cognitor, ut justo defensori restituerat temporum cursum, qui per actores non poterat impetrari, & procuratio legebatur Prætoris *c* alligata iudicio: hæc quoque præscriptio conquivit. Successit aliud, ut obitu Martianæ C. F. mandatum diceretur extinctum. Sed contrà, ven erabilis Juliani sanctio stare procuratorum iussit officia, causarum dominis viventibus inchoata. Ergo cum & reparationem supersit Martiana, & conventionem partis adversæ superæstimandis

a Ita Iur.
Vulg præ-
scriptionis.
b Sic Lect.
c Ita Mercet.
Ed. Sch.

bonis Liberius impetrasset: pronunciamus non periisse mandatum. Dehinc petitore properante, ut ex constitutione numinis vestri, servandi debiti causâ in materna corpora mitteretur, quod adversaria estimationem bonorum convenia facere nolisset: responsum est, de supplicationis fide prius esse tractandum. Id quod probabile videbatur, admisi. Facto igitur aditu de precibus disputandi, defensor C. F. Martianæ, notare sibi visus est mēdaciū supplicantis: quod cum Priscæ matris suæ testamento hæreses eius ex Placidiano genitas hæreditamento hæreses dixisset, non omnes nepes ab ea scriptas probaret hæredes. Responsum est, de his tantum, quas avia hæredes instituit, supplicatum: nec unquam factâ omnium mentionem, sed earum quibus fuerat delata successio. His deiectum euratoris patrocinium cœpit exigere: ut petitor ediceret, ex quibus nominibus propositæ descenderent actiones. Tunc è diverso veniens ex Placidiani C. V. nomine, qui pater adultæ fuit, immodicarum donationum causâ manasse respondit. Supplementum verò unciarum ab hærede Placidiz, cui soror Martiana successit, asseruit postulari. Hæc adversarius eatenus refellebat, ut diceret C. F. juniorem Martianam, non Placidiani tantum patris successione, sed etiam Placidiz germanæ suæ pro certis uncijs consecutam: nec tamen ullam Placidiz mentionem precum serie contineri. Sed cum allegatio diversæ partis astueret, rem se ob noxiam persequi designatis titulis actionum, & id, quod in litem venit, pro certâ parte Martianam C. F. possidere, eiusque nomen cum designatione causarum doceret precibus comprehensum, stetit iudicij mei deliberatio: hoc asserente, personam Placidiz supplicationi adjici debuisse: illo negante, post designationem rei, & eius personæ, quæ hodie corporum possessione defruitur, quicquam esse querendum. Accessit cunctationi meæ causâ vehementior;

a Sis Lett.

tion, quod liberale
 si martiana honor
 nunc ut Gesta mon
 ventione ten pas
 bus estimat
 minis vestri a
 bus dubio una e
 vel Deo pro
 legationes part
 cum miltitanti
 metas è cunctio
 De m
 Au
 Quid dicit
 carum
 rum: certior
 derent, p
 alijz tunc
 tus accep
 meus, e
 nem dicit
 impetrari
 Cum ficut
 habere et au
 dis, per
 jullo op
 ce ultima
 terent
 quise
 quod
 temp
 & h
 cop
 qui
 prop

tior; quòd iubente lege, ut intra quatuor menses ad æstimationem bonorum possessor *b* petitori teneatur: nunc ut Gesta monstrabunt, angustum nimis ex conventionem tempus fuisse visum est peregrinis corporibus æstimandis. Et idè motus ambiguus, oraculo numinis vestri *a* distinguenda cuncta seivavi. Nam in rebus dubijs una est salubritatis via, ut divina quæque vel Deo proxima consulantur. Coniunctæ paginæ, allegationes partium, & supplementa sumpserunt. Quæ *b* cum maiestatis vestræ iustitia perpendetur, precor, ut metas *b* curiosæ liri absolutâ definitione ponatis.

b Sic Mar.

a Iur. distingenda. præposiere.

b Sic omnes libb Iur. Cariosa. ineptè.

EPIST. LX.

DOMINO THEODOSIO SEMPER

AUG. SYMMACHUS PRÆ.

URB.

QUUM clementia vestra meminisset faciendæ carruæ impendium de sacro ærario esse decretum: censui, ut eius argentum publicis conditis redderetur, D. Imperator: Sed examinis reperit fides, ex alijs titulis assumptam speciem, quam vehiculi ornatus accepit. Cuius rei, etiam vir illustri prædecessor meus, *c* Anthemius Bassus, perennitati vestræ rationem dicitur intimasse. Et idè sæculi vestri æquitas imperavit, ut examinata, & comperta suggererem. Cùm fiscus in tempore, quod præbendum fuerat, non haberet: ex arcâ Quæstoriâ, itemq; ex formarum conditis, præterea ex Argētariorum parsimoniâ, argentum iusso operi ministratum est. Cuius solutio, si carruæ usus maneret, de Thesauris Imperialibus jure peteretur. Sed nunc carpenti novitate summotâ, suum quisque deposcit: nec difficile credimus impetrari, quod à legum parentibus postulatur. Quæso, ut digna temporibus responsa reddatis: quò vir *d* Clarissimus, & illustris sacrum largioui Comes, refundendum esse cognoscat publicis titulis privatisque personis, quod sine lacunâ Imperialis ærarij depromptit aliena collatio.

*c Al: Anitius
Anthenius
Bassus, de quo
Ep. 57. Cuius
Claudianus
meminit.*

*d Sic Iur.
Vulg Con-
sularis.*

EPIST.

DD. THEOD. ET ARCHAD. SEMPER AUG.

SYMMACHUS PRÆF. URB.

SCIO quidem naturæ humanæ vitio, probitatem subiacere livori. Sed miror eò progressas insidias zmulorum, ut crudo mendacio infontis fama peteretur, DD. Imperatores. Quid enim non audeant, quidvè intentatum relinquunt, qui in arce terrarum, Christianæ legis iniurijs vindicata sana sinxerunt: Flevit credo scenæ istius fabricator, cùm de Ecclesiæ penetralibus raptos ad tormenta simularet, cùm de longinquis ac de finitimis urbibus duci Antistites in vincula describeret. Neque enim serenum clementiæ vestræ animum sine his argutijs compulisset sacro Edicto populum convenire: ut asperioribus, quàm pietati vestræ mos est, litteris, Præfectum, quem sine ambitu legistis, argueret. Reddat nunc, quisquis ille est, causas fallaciæ suæ: qui sub occasione justæ inquisitionis, quâ me cultum spoliatorum mœnium investigare iussistis, tragicas quæstiones, de ministris Catholice jactat agitas. Respondeat litteris Episcopi Damasi, quibus affectatores eiusdem religionis, negavit ullam contumeliam pertulisse. Non magnopere officij mei prætentum responsa: à quo idèd quæsitæ est rerum fides, ne factum aliquod recordationem quæsitores effugeret. Credatur eius legis Antistiti, quæ læsa simulatur. Credatur Præfecto, qui perennitatis vestræ ammonitus Edicto, miratur in prociñctu creditum, quod Roma nescit admissum. Omitto iniuriam Præfecturæ, & conscientiæ meæ: quando eò processit insimulatio, ut vos quoque ipsos auctores honoris mei quadam reprehensione perstringat. Nam qui summi loci Iudices decolorant, sacri testimonij facilitatem videntur incessere. Iam dudum me Divus genitor numinis tui præcipuo honore dignatus est: ille meritorem arbitret singularis, cuius imperium cum moribus receperisti.

Pater.

Paternum sequere, tuum tuere iudicium. Qui Præfecturam sine ambitu meruimus, sine offensione ponamus. Suggestionibus viri excellentis, & de Rep. benè meriti Prætextati Præfecti Prætorio, abusus existimor. Quid si ex illo decreto, quod probabiliter impetravit necdum à me quæstio ulla tentata est? Prævidi enim, quid possent æmuli suspicari: atque idè ob signata Officio Præfecturæ sacra iussa commiseram. Nec me huiusmodi coniectura decepit: siquidem severè executus insimulor, quod non convincor aggressus. Hæc omnia fide Actorum comprehensa subieci: unum illud adiiciens, ut me perennitas vestra necessitate inquisitionis eius absolvat, cuius Autoritatem referri ad serinia Palarina iussistis. Nam si tantum de me improbis licuit, extante præcepto: quid retractatis litteris non licebit? Sanè laudabili viro Episcopo denegante, ullum è suis aut carcere aut vinculis attineri, & Officiò eadem suggerente: ignoro quos potissimum præceperitis absolvi. Tenent quidem leges variorum criminum reos: sed ut comperi, à mysterio Christianæ legis alienos. Quid igitur æternitas vestra decernat, devotus oppetior: & quæso ut fallaciam retundatis, quæ divini pectoris vestri sollicitavit quietem, quæ ad Edicti necessitatem venerandi Principis curam coegit. Me munivit invidia: apud aures enim sacras locum postea non habebit convicta mendacij. Si quid tamen denuò obtreptantium murmur ingesserit, opto iudicium. Experientur me sub Imperiali disceptatione constantem, qui nocentem probare non possunt.

EPIST. XLII.

D. D. THEODOSIO ET ARCHADIO SEMPER AUGG. SYMMACHUS

PRÆF. VRB.

DE tribunatu, vinarij fori nuper orta contentio, causam mihi attulit legum arbitros consulendi.
D. Imperator. Profectus instabat, ut delatum sibi fortiretur

a Sic Leß.
Ed. Sch.

rirerur officium. a verus è lege, quæ tempora istius modi actibus certa decrevit, recusabat honore decedere. Secutus morem longâ ætate servatum, eum, qui recens majestatis vestræ beneficium præfererat, admisi. Sed ut deinceps, si fortè usus tulerit, cunctationem iudicij absoluta forma summoveat: statui sacrum numinis vestri oraculum sciscitari, utrùm fas sit novos tribunos servatâ lege differri, an magis veteres oporteat devotione removeri.

EPIST. XLIII.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYMMACHUS PRÆF. URB.

VNUM levamen iniurijs meis tribuit eventus, D. Imperator, ut Romam publicæ utilitatis gratiâ V. C. & illustris, clementiæ que vestræ semper dicitur, Comes Hesperius mitteretur. Nam si eum testem contumeliarum, quas pertuli, non haberem: quis dubitaret, eam Præfecturam, quæ Romæ superior est cæteris, turbidum aliquid pro potestate fecisse? Is, quoniam semper amicus est veritati, & famam bonorum temporum colit, si dederit æternitas vestra copiam, contemptum legum & sæculi non silebit. Ego, ut poterò, de multis pauca narrabo, repetitis paululùm causis, quæ mihi, ut arbitror, has insidias excitarunt. Cùm pro diligentia, quæ debet omnibus inesse iudicibus, argenti publici ratio quæreretur, quod Censualibus Editores Munerum contulerunt; inter cæteras fraudes repertum est, quosdam functionibus absolutos, sumptum debitum Reip. non dedisse. Et ut fallacia ista tegeretur, ex alieno argento tantumdem Censualibus, falsis titulis imputatis, quantum duo conferre debuerant, contulerunt. Hoc cùm clarissimi viri sponte sine adiectione dispendij reddidissent: Senatum prisco more consului, quid in communi causa Patrum innueret auctoritas. Dictis aliquot sententijs, factum meum reverendi Ordinis probavit assensio

sensio. Interiectis diebus, quum Romam V. C. & spectabilis Vicarius comesset, V. C. causidicus fori mei Celsus, socius eius, qui debitum refundit impendium, tuitionem contra me, & annonæ Præfectum clarissimum virum de sede Vicariâ postulavit, *a Sic bene Merc.*
 Cùm ego aditus in causâ publicâ, civilem conventionem matri eius super nepotis sui Munere derulifsem, responsione servatâ, quâ retinere asseritur patrimonium Candidati. Præfectus verò annonæ V. C. pistorem publicæ annonæ verbo tantum reposcere diceretur, quem manibus Officialium Celsus eruerat. Hic iam vestræ perennitatis est, æstimare contumeliam Præfecturæ: cuius causidicus nihil passus, auxilium secundi *b* iudicij impetravit. Per hæc *b Lect. iudicis.*
 quoniam patientiam meam minimè perculerunt, adiectum est, quod dissimulare non possem. Nam cùm ad examinandos actus Bassi Præfecti vrbis potestas Vicaria ad Secretarium commune prodissert; nescio quis, *c* vicario libello dato, de Officij mei colludio, vel iniquitate conquestus est; quodd Memorius litigator, iusus à Basso solvendi debiti gratiâ ad iudicia Africana deduci, cùm & à viro illustri decessore meo Aventio, & à me per libellos, ne eò pergeret postulasset, navi esset abductus. Hunc illico V. C. & Spectabilis Vicarius, ut subscriptio libelli indicat, adesse præcepit. Vbi pariter ambo confedimus, & seriem querelarum recitatione cognovi: ammonui, ut is qui aderat Vicariam sedem probaturus intraret. Tunc Officium eius hominem deesse respondit, qui præcepto iudicis sui in examen acciri debuerat. Quid hic æstimandum sit, relinquo sapientibus. Semel atque iterum præconis vocibus advocatur: nec tamen in clamatus accurrit. Tunc nullo assistente, Apparitio urbana cœpit urgere, quodd ad Africam transectus esset, quod Bassum clarissimum virum criminis posset arguere. Suggestum est, paritum esse sententiæ. Quam cùm Bassus
 post

post luctamen partium protulisset, provocatio non removit. Ad hæc Fulgentius V. C. Tribunus & Notarius, conventos Adiutores urbanae sedis asseruit, ne Memorius navigaret, à quo cum requireretur, an ad eum aliquid super hisce criminibus Memorius contingeret: ait querelas eius libellorum paginis contineri credo simulare non ausus, quod accusator esse voluisset. Ad hæc urbani Adiutor Officij, per Felicem sibi à clarissimo viro Fulgentio mandatum esse respondit, ut secundum sententiam Memorius ad Africam duceretur. Mox felicem sensimus attingendum: quod posset liquere, an huius mandati interauncius extitisset. Interea vir spectabilis Vicarius, cum adessent alij, quos in Bassi causis possemus audire, ob eius absentiam, quam facile est ex Africanis revocare Provinciis, iudicium omne deseruit: nescio an ex iussu eorum, qui, ut audirentur, affluerant. Promissa Relatione discedo. Felix, qui in communi iussus est attingeri, Officij executione corripitur. Is cum à me in sequenti tuitionis auxilium poposcisset, & unius nomenclatoris, ut in urbe pacatâ ammitticulo fretus incederet post vehiculum Præfecturae, iussu Fulgentij, per Gaudentium & Victorem Agentes in rebus, & Bonifacium Palatinum, qui hæctenus in Officio urbano militavit, violenter arreptus, deducitur in eius aedes, de cuius mandato fuerat audiendus. Quod cum sibi Fulgentius V. C. auctor contumeliæ meæ invidiosum putaret, ad Circi Secretarium convolvit: facti illiciti voleas præstare rationem, quod sibi metum fuisse dicebat, ne Officij subornaretur impulsu. Expectatis credo, Augustissimi Principes, ut Præfectus & iudicii vestri securus, & innocentiae suæ, aliquid severum censuisse dicatur. Fateor, neque poenitet, animum temperavi, dum certam de vobis spero vindictam. Stravi, ut Felix vadibus, qui Fulgentio non essent cogniti, traderetur. Quid mitius decerni, quid remissius potuit? Tunc ille, tanquam cessurus egreditur. Sed cum

ad eius aedes semel atq; iterum Princeps officij com-
 measset, & obstinatum hominis contumaciam non
 posset inflectere; inanem syngrapham reportavit, quâ
 redhibitionem Felicis in alterum diem sponcione di-
 stulerat. Teneo domi testem, quem de se noverat au-
 diendum. Etiam huius iniuriæ assumo patientiam.
 Culpate uti vultis, ut dignum est. Scivi meliorem esse
 Judicium causam, quæ rerum Dominis reservatur. Ex-
 pectamus, ut altero die instructus Officio redderetur.
 At ille crastinâ luce, ut Gestâ monstrabunt, adversum
 cautionis fidem Vicariæ potestati tradendus abduci-
 tur. Hoc ubi Princeps officij comperit, paucis comita-
 tus excurret: retinet Felicem celebri Urbis loco, nec ta-
 men eripit. Itaq; Fulgentius, qui se simulat verberatû,
 manu validiore legib⁹ repugnavit. Interea Felix à mili-
 tibus Vicariæ potestatis abducitur. Et cum Princeps
 Officij mei sub conspectu Romanæ plebis auditur,
 video, quid de hoc facto perennitas vestra debuit
 iudicare. Ego ordinem tenebo gestorum. Fate-
 tur sub alterius Cognitoris examine litigator, nihil
 sibi ab apparitoribus meis adversum Fulgentium esse
 mandatum. Hic jussu eius ad communē Secretarium,
 quò faciendæ oblationis gratia summates quosque
 conduxeram, à Principibus Officij utriusque perdu-
 citur. Nihil enim repertum fuerat, quod Præfecturam
 posset involuere. Tunc Fulgentius facti sui consci-
 entia percitus, cæsum se esse conqueritur. Sed mox eius-
 dem Felicis ac devotissimi viri Principis responsione
 pars ista purgata est. Et tamē querelæ eius audientiam
 non negavi, Clarissimo & Spectabili viro Vicario in
 societatem cognitionis ascito, si vellet struere nomina
 testium plebeiorum danda. Promisit. Credo, ut per
 moram meus dolor, vel per satisfactionem mitesceret,
 vel ipse rursus alias moliretur insidias. Qui ut res in-
 dicat, conscientia hominis subornati, à quo Vicariæ
 potestati libellus oblatu est, domesticè confessus

a Ita Macer. apud eundem factum ausus est postulare, ne Appa-
ritores eius, quos ob discessum litigatoris custodia
carceris iusserat attineri, iniuriæ subiacerent. Post hæc
usurpato rursus publico neglectoq; iudicio, audacis
facti conscius evolavit, ut Præfecturæ iustas querimo-
nias præveniret: ignarus, ut res est, parentes generis
humani magis iustitiâ, quàm invidiâ commoveri. Hęc
ita esse gesta, nec ullâ arte fingi, instructio subiecta te-
stabitur. In quâ reperiet æternitas vestra, Præfecturâ,
quam in me puro iudicio contulistis, nihil saltim ad
vindictâ publicæ disciplinæ esse molitam: cùm omni-
bus injurijs cederetur, quas boni quique præsumunt
pro vigore sæculi vindicandas. Hęc enim spes & fidu-
cia jus creditæ mihi potestatis infregit: ut auctores ho-
noris mei, & publicæ dignitatis, & iudicij sui contume-
liam iustâ severitate defendant.

EPIST. XLIV.

DOMINO THEODOSIO SEMPER
AUG. SYMMACHUS PRÆF.

URB.

*b Sic bene cõ-
iecit Sch.
Alij: scrinia;
sed alterum
probum est:
& libb. con-
sentaneum.
Et est, qui se-
creta sinxit.
c Ita Ed. Sch.
Lect.
brevibus ex-
cepta.*

PER vices mensium singulorum ad perennitates
vestras *b* scripta Senatûs, & populi Acta mittun-
tur: quæ poterunt indicare, quid vir præcellẽ illustrisq;
memoriæ Prætextatus, vel ad amplissimum Ordinem,
vel ad devotum vobis populum, pro sæculi vestri com-
mendatione pertulerit, D. Imperator. Sed quia specia-
tim sacris literis imperastis, ut si quæ ab eo Romæ in
his cœtibus gesta sunt, *c* Agenti in rebus excerpta
tradantur: nisi omnia iussis cœlestibus obsecutus,
quæ ipso præsentē venerabilium rationum vestrarum
sanctio desinivit, & Patrum probavit auctoritas. Præ-
terea, quæ apud plebem locutus est, ut cunctos in a-
morem bonorum temporum provocaret, adiunxi. Ju-
diciûm verò civium, quod supremo die de virtute atq;
innocentiâ eius habuerunt, speciatim viro clarissimo
& illa-

& illustri Officiorum Magistro, subditis Gestorum exemplaribus intimavi: licet vehiculo publico cum cæteris, quæ ex more mittuntur, omnia necesse sit, rursus ad serenitatis vestræ notitiam pervenire.

a *Al. peren-*
nitatis.
ut supr.

EPIST. XLV.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYM-
MACHUS PRÆF.

URB.

JA M quidem Rescriptum numinis vestri Cyriades V. C. Comes, & mechanicæ professor exhibuit, D. Imperator. Quo statuerat æternitas vestra, ut se ipse à quorundam criminatione purgaret, ac rursus urgeret obiectis, si quos fraudis incesseret. Qui cum Auxentiū V. C. sub examine decessoris mei cœpisset arguere: postquam ad cognitionem meam ventum est, *b* super basilicæ atque pontis immodico sumptu, Auxentij V. C. voce perstrictus est. Quem Cyriades vir parilis dignitatis, in mutuâ accusatione credidit remordendū. Visum est igitur accommodum, ut utriusq; ædificationē fida æstimaret inspectio. Dedi negotium sollicitis, quantum arbitror, viris, & Cyriade pœnè recusante, decrevi fabrilis artis magistros, quos adversario æquiores putabat, æstimationi operis admovendos: manente nihilominus penes Auxentium curâ atque administratione cœptorum, quod necdum æternitas vestra officium eius successione mutasset. Itaque exactis aliquot diebus, & adhuc pendente operis examine, Apparitio, quæ Auxentio fuerat deputata, per *c* Notarium mihi fecit indicium, deseruisse clarissimum virum susceptorum curam locorum, & sub ipso æstatis exordio, quo possit profectus ædificationis surgere, nihilum promoveri. Sed quia Senatoris fuga non videbatur temerè credenda: ut impensius requireretur ammonui.

b Ita Iur.
Leff., Ed. Seb.

c Sic retinendum Iur.
notariam.

Diu nusquam gentium deprehensus: ubi Comitarum
sacrum numinis vestri adire iussus est, evolvit. Interea
Cyriades V. C. Comes & mechanicus, cum statuum
meum discessu eius videret elusum: multum anxius,
quid in absentem adversarius moliat, ut æternitatem
vestra & Relatione V. C. prædecessoris mei, & nunc Acta
suggererem, depoposcit. Cui audientiam negare non
potui; eadem viâ præcepto numinis vestri cupiens edo-
ceri, quid facto usus sit, de æstimatione sumptuum,
quos utriusque insumpsit expensio: hæc idem meum
spectat officium, jacturam pecuniæ publicæ non tace-
re. Fidem litteris sociata Gesta præstabunt. Quæ ubi
ad sacras aures perennitatis vestræ recitata pervene-
rint: oro atque obsecro, ut incertum animi mei re-
sponsis Imperialibus instruatur.

EPIST. XLVI.

DD. THEOD. ET ARCHAD. SEMPER AUGG.

SYMMACHUS V. C. PRÆF.

URB.

CERTUM est quidem, clementiam vestram fidei
amore, & studio veritatis, in examen assiduum
sæpè explorata revocare. DD. Imperatores. Sed cum
Auxentius V. C. & Cyriades Comes, ac mechanicus pa-
rili dignitatis, quadam inter se concertatione dissen-
tiant: non nihil superioribus iudicibus derogatur.
Jam dudum enim V. C. & illustri Anthemius Bassus
pontis novi opere perspecto, sub Actorum confectione
signavit culpam, vel negligentiam singulorum.
Denuò successor eius eadem loca rimatus asserit.
Dehinc cum apud me, ex rescripto, quod Cyriades
V. C. impetravit, recidivâ cognitione resugerent, atque
ipsis consistentibus censuissem, ut utriusque tam sum-
ptus, quam ædificationem investigatio discussionis
inquireret: V. C. Auxentius repente deseruit iudica-
tum. De cuius facto missurus Relationem, quam sol-
lici

licitudo intermissi
decreta rursus acc
spectabilem Vicar
te, accusata p
defuit imper
Noratio Aphro
rum molition
stio, qui ponit
ita constituit
hyemis incho
dium signat
runt. Sed
co: potest leg
tibus artu
Cyriades V.
ratio, hinc
quam Critic
ratione artu
imperialium
cum hæc de
se potuit
manipulatio
tione Gellio
non negavit
tum Cynar
provisum
coëtratum
dem sita d
videtur cum
definitio
facilem p
ius straloc
resoluit
& de
mavit. Qu
civit: v
ret subre

licitudo intermissi operis exigebat; alia numinis vestri decreta rursus accepi, quibus examini meo V.C. & spectabilem Vicarium copulastis: ut utroque residente, accusata pontis vitia quærentur Nec obsequium defuit imperatis. Itaque adhibito V.C. Tribuno, & Notario Aphrodisio, cui post Auxentium V.C. Novarum molitionum cura legata est, habita est de his quæstio, qui pontis eiusdem fundamenta posuerunt. Atque ita constitit, partem brevem atq; discretam sub exordio hyemis inchoatam vi fluminis corruisse cuius impendium viginti solidorum diffinitione artifices æstimarunt. Sed casus partis istius, ut potè adhuc à cætero corpore segregatæ, nihil videtur injuriæ locis distantibus attulisse: quam facili ædificatione reparandam Cyriades V.C. pollicetur. Post hæc alterius loci exploratio, hiulcam compagem lapidum deprehendit: quam Cyriades Comes, & mechanicus consilio suo & ratione artis ita positam suggerebat, ut infuso postea impenfarum liquore hiantia stringerentur. Quod cum facere debuisset, succedentis industriam affectasse potius dicitur: ut in auctoris invidiam fœni & sparti manipulis clauderentur. Quod cum astrueret recitatione Gestorum, factum quidem urinandi artifex non negavit: sed ex usu operis non inde honestamentum Cyriadis V.C. asserbat, remedium huiusmodi esse provisum. Tunc responsionum varietate commoti, coereuimus à præteritis discrepantem. At ille Cyriadem sibi ait dudum fuisse terrori. Quod incredibile non videtur: cum illius temporis Cognitor, ad fidem veri destituta quæstione pervenerit. Interea Cyriades V.C. facilem prospectum esse suggessit operis sarcienti: cuius stabilitatem, sicut assertum est, hyems terria non resolvit Ipse autem de ædificationibus Auxentij V.C. & de usurpatione immo dici auri nonnulla indicijs intimavit. Quæ idè Gestorum paginis applicari placuit: ut æternitas vestra cunctis per ordinem patienter auditis, providere dignetur, quemadmodum con-

cerantium emulatione compressâ, & integritati san-
ptuum & firmitati operis consularur.

EPIST. XLVII.

D. THEODOSIO * SEMPER AUG. SYM-
MACHUS PRÆF. URB.

* Forte ad
Valentinianum
scripta.

a. h. e. Viro
patricio.

VT vestri numinis veneror sanctiones, ita obser-
vantiam iugem saluberrimis Divi genitoris vestri
impendo decretis; Quid enim ille constituit, quod
possit publica cura desere? Is inter alia, quæ in bonum
publicum contulit, etiam medendi professoribus de-
dit ordinem successione, si locum quempiam dece-
dentis fortuna nudasset. Quâ lege cautum est, ut primi
artis eiusdem de novorum scientiâ judicarent. Hanc
formam, quantum asserunt, ætas secuta servavit, D. Im-
perator. Nunc Ioannes a V. P. non eum gradum, quæ
subrogandis dederunt Divalia scripta, sed summo
proximum conatur adipisci, fultus Palatinæ militiæ
privilegio, & impetratione specialis oraculi, quo Epi-
scopi archiatri locum tunc adhuc superstitis impetra-
vit. Sed quia lege & more cogentibus, summates eiusdem
professionis par fuit, in examen acciri, adhibiturum est
iudicio collegium omne medicorum. Quorum
potissimi inter venerationem legis, & novi bene-
ficij reverentiam iudicare non ausi, cum locum Io-
anni V. P. statuerant deferre nudum, quem te-
nere potuisset, si eo tempore, quo aula obse-
quijs deputatus est, archiattrorum numero fuisset ad-
iunctus. Et cum ab eo Palatini honoris officia posce-
rentur, ut codicillorum prærogativa monstraret, quis
illi inter archiattros ordo competeret: asseruit domesti-
câ explicatione etiâ documenta sibi dignitatis ablata.
At verò pars magna medicorum munita lege Divali, eo-
rum exempla depromsit, qui è Palatio in hunc gradum
servato ordine transferunt. Quare motus ambigitur,
& neque Divi genitoris vestri ausus rumpere sanctio-
nem, neque obviam specialibus venire præceptis; divi.

LIBR
divino arbitrio
partium, summa
deliberatio Augu-
Divalibus judic

D. THEODOSIO

Quo possit
quo. In ca
mano potest
Sed consilio
in exant d
modis judic
V. P. excep
tione conq
amiserit imp
tur obsequi
sini neque ill
sus est, qu
statum locu
legum, R
tur abrepti
res. Inter
Officio neg
cessantibus
Subtrahit, a
hæretes: un
bertum esse
sent incoe p
tij vero ma
clarissimi d
dit. Centa
licet in eam
patre man
napolis, Pra

divino arbitrio numinis vestri, subditis allegationibus partium, summam negocij reservavi: opperians, quid deliberatio Augusta constituat, cui soli fas est, de scitis Divalibus judicare.

EPIST. XLVIII.

D. THEODOSIO SEMPER AUG.
SYMMACHUS PRÆF.
VRB.

QUID possint justi Principes culpare, præsentio. In causis etenim, quibus momenti reformatio postulatur, appellationes recipi non oportet. Sed consultò nunc obiectum provocationis admisi, ut in examè clementiæ vestræ, & invasionis indignitas, & modus judicij perveniret D. Imperator. Nam Scirtius V.P. ereptam sibi partem Cæsarianæ massæ crebrâ additione conquestus, cum integrationem status, quem amiserat, impetrasset, hæredes Thesei, qui reluctarentur obiecti sunt. Tum verò Artemisius, Olibrij clarissimi atque illustris viri actor, executori, ut ipse professus est, obviavit. Et cum ad pernoscendum possessionis statum loci habitatores adesse jussissem; in iniuriam legum, Rufino officiali iussa curanti, qui deducebantur abrepti sunt. Gestæ indicabunt facti incivilis auctores. Interea distuli vindictam judiciorum, & rursus Officio negocium dedi, ut necessarios evocaret. Tunc cessantibus auctoribus clarissimæ domûs, cæterisque subtractis, ad contradicendum Thesei subrogantur hæredes: uno tantum exhibito, qui se assereret libertum esse defuncti. Is interrogatus, quo abissent incolæ prædiorum, delituisse nonnullos, Scirtij verò mancipia ad urbanam villam, quæ est clarissimi & illustris viri Olibrij, translata respondit. Cætera, ut à liberto Thesei dicta præteream, licet in eum præscriptio ista non competat, cum à patre minorum beneficium libertatis acceperit. His ita positis, Prænestini, in quorum finibus Cæsariana

possessio iacet, missis apparitoribus exhibentur. Tunc
 demum V. C. & Spectabilis Olibrij procurator emer-
 git. Adest etiam defensor minorum. Tandem cogenti-
 bus iudicij postulatus, Scirtio adversum duos pugna
 proponitur: quamvis patrociniæ clarissimæ domûs, &
 successorum Thesei quadam specie dissiderent. Itur in
 questionem possessionis, quæ partium varijs agitata
 conflictibus, ad interrogationem testium iure transi-
 vit. Admoneri singulatim, ut mos est, jubeo curiales
 nominum & dignitatis. Ab unoquoq; posco responsa,
 tum locorum justos possessores requiro: dehinc per-
 cunctor, quis annuas functiones, aut indicta persolve-
 rit. Cùm secundùm Scirtium testimonia cuncta pro-
 cederent, atque eam possessionem cum Theseo tenuisse
 constaret, quando aut per quos deiectus esset, exami-
 no. Secundum ferè vel tertium mensem manare con-
 sentiunt, ut eum clarissimæ atque illustri domûs ho-
 mines expulerint. Auditis optimarum testimonijs, de-
 nuò defensores admitto jurgantes. Quæsitæ, & re-
 sponsa partibus intimantur. Ibi Tarpeius V. C. Procu-
 rator illustri viri Olibrij asseruit, ei sex uncias præ-
 ditorum Thesei morte quæsitæ. Contra Scirtius de sex
 uncijis, quas minores etiam se consentiente retine-
 bant, non ibat inficias: nec suâ interesse dicebat, acto-
 res clarissimæ domûs an hæredes Thesei eadem parte
 fruere. Tunc actionibus copulatis, Scirtium urge-
 re cœperunt, quòd secundùm mandatum C. F. Faci-
 næ sex uncias Theseo per epistolam reddidisset, sex ve-
 rò alias in eos liberos contulisset spontaneâ largitate.
 Ad hæc Scirtius idem litteris familiaribus, quod do-
 nationibus in Theseum, vel parvulos trasfusum esse
 dicebat, ipsius petitu, ut Actorum fides beneficium ro-
 boraret. Et revera, cùm posteriora Gesta pro indiviso
 sex uncias massæ in eos collatas esse testentur: intelleximus
 partem donatoris exceptam. Cur enim pro indiviso daret,
 si nihil resideret quod retineret? Sed hoc cùm ad proprietatis
 causam dicerem pertine-
 re:

nere: reituta est
 dicibus tribuere
 quos de possessi-
 onibus, si talis
 actione con-
 sere. Præterea
 sione videbatur
 super hac parte
 possessione loc-
 lum testimonio-
 rum referantur
 sam, salvis
 referavi. Et
 editionem
 stulasse. Tu
 ceret, in res-
 tionibus loc-
 illud, ac de
 cio dicitur
 nibus videtur
 Nunc
 Gesta & luy-
 bus in tres
 secantur

D. T.

V. E. N. O. N.
 est, quia
 stru. Hæc
 rare autem
 singulari

tas illius temporis postulabat, D. Imperator. Sed paulatim auri enormitate crescente, vis remedij Diva is, infractione est. Et cum in foro venalium rerum maiore summa solidus censeatur: nummularijs precia minora penduntur. Petunt igitur de æternitate vestra, pro ratione presentis, *a* iustissimæ diffinitionis augmenta, qui iam tanto oneri sustinendo pares esse non possunt. Hæc est causa querimoniarum, quam divinis sensibus vestris fides Gestorum plenius intimabit. Si petitionis genus probabile iudicatis: quæso, ut huic quoque parti præceptio mansuetudinis vestræ salubre remedium deferatur.

a Ita emend. Lett.

EPIST. L.

D. THEODOSIO * SEMPER AUG. SYMMACHUS PRÆF. URBE.

* Forte & hac ad Valenti. manna scrip.

PALATINI munerationum sacrarum, Amicus & Castor, quæstus publicos eruentes, inter cætera nomina, quæ iudicio persequuntur, hæredes Postumiani V. C. in examen meum conventionibus evocarunt. D. Imperator. Luciano monente, qui census Senatoris antè tractavit, quod oblativis functionibus *b* ea demum domus esset obnoxia: pars debiti Lollianam, pars Catianillam pariter ac Severellam suggereretur urgere. Interea sequestrato Lollianæ C. F. nomine, quam pro sex uncis astringit exactio: horum orta refragatio est, quos pro singulis bonorum quadrantibus solutionis cura mordebat. Comperendinato plerumque iudicio res eo deducta est, ut fisci patrociniū securitates à clarissimis personis impleri per vires muneris flagitaret: Catianillæ verò ac Severellæ defensio scripta ad Rationem divini Principis mitteretur. Vetus enim quæstio, & cognitionibus Præfecturæ frequenter agitata, usque ad inelyti semperque verendi genitoris vestri eucurrit arbitrium: qui Inventij clarissimæ, & illustris memoriæ viri tunc Præfecti Urbi insinuatione consultus quâdam Rescripti parte signa-

b Ita Lett.

signavit, suis
ac Serella clar
soluta conat. H
clivem ad est
cum videtur
rior Imperator
noto malina. ve
Nos reman poe
da conferimus
partum quom
est: unquam
cunctis

D. Theod.

M

rate Curia
quæstus
præmissis
in Episcopo
tione, per
Iudiciorum
men Præf
V. C. Inio
elutit Debit
pati are
criminali
reppugnat
tin nomine
unus d
copi
vibit
Ji
dici

signavit, suis quibusque temporibus à Cattianilla ac Severella clarissimis fœminis oblativa & munera soluta constare. Hoc me dudum promptum atque declivem ad efflagitanda illationum documenta defixit, cùm videretur omnibus securitatibus esse vehementior Imperatoris assertio. De cuius responsis iugi honore mansuris, vestræ clementiæ fas est esse iudicium. Nos venerari potius, quàm interpretari oracula divina consuevimus. Pæsto sunt monumenta Gestorum, partium quoque supplementa non desinunt. Æquum est, ut maiestatis vestræ informetur arbitrio humana cunctatio.

EPIST. LI.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYM-
MACHUS PRÆF. URB.

MORIBUS scævis familiare atque cognatum est, armare spiritus impunitatis exemplo, D. Imperator. Cure enim secundum desperes effugium, qui laqueos criminis prioris evasit? Præsenti causæ congruit præmissa sententia: siquidem Valerianus V. C. cui lar in Epiro esse suggeritur, neque Rescriptorum veneratione, neque legum severitate, vel pactionum fide, aut Iudiciorum reverentiâ promoveretur. Qui primo in examen Prætorianæ sedis iussus acciti; ad supplicationem V. C. Iunioris vim Rescripti statu præcellæ potestatis elusit. Dehinc Proconsularibus evocatus Edictis, leges pati arte frustratus est. Nam cùm & actione civili, & criminali accusatione premeretur, statutis incivilliter repugnavit: ut Apparitores Præfecturæ urbanæ, partim notarijs, partim suggestionem signarunt. Quorum unus Agenti in rebus, eo mortuo, ad quem sacri præcepti executio pertinebat, affectum se à Valeriano gravibus injurijs indicavit. Motus igitur indignitate talium querelarum, cùm viderem rursus illudi posse iudicijs, si quid severius censuisssem; factu optimû credidi,

ut

ut æternitati vestrae causæ istius pontificium reserva-
rem. Soli enim jure corrigitis admissa potissimæ di-
gnitatis. Fides Gestis rerum coherentibus explica-
tur: nihilominus ad Senatū regressus Apparitor,
qui contumaciam Senatoris & serviles imperus nun-
ciavit, suggestionibus suis, cum fortè usus tulerit, affu-
turus. Quæso æternam clementiam vestram, ut omni-
bus solita æquitate perpenſis, evagari ulterius frustra-
torem tot iudicum non finatis.

EPIST. LII.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYMMA-
CHUS PRÆF. URB.

DIFFICILE est, ut bona causâ sit, cuius actio
in jus alterius desperatione transfertur. Id ad e-
res probavit, D. Imperator. Nam Theodorus, ut asse-
ruit, a ex protectore ab Ananiâ quadam in re sua
procurator creatus, jam pridem clarissimo, atque e-
mendatissimo viro b Cuprasio urbanis c tribunali-
bus præſidente. Flavianum quendam denunciâtâ lite
pulsavit: sed diem legitimum causæ lapsus excessit.
Longo intervallo petita à me reparatio, cum partes
ad necessarium contraxisset examen, post multas alle-
gationes, quas judicia ut invalidas respuerunt, orta
præscriptio est, quæ assereret novari tempora possessore
mortuo debuisse. Nam constabat, non modò Fla-
vianum, qui propositam legib⁹ questionem primus ex-
ceperat, sed etiam successorem eius finem fecisse: vivē-
di. Ad hoc præmissa est lectio, veluti probatur iudicis,
novatiōe tantū petitoris hæredi esse decretam. Quod
verbo quidem assertum, sed sanctionibus non proba-
tum, contrariæ legis recitatione compressum est. Se-
cutus igitur scita manifesta & nullis Principum vacua
responsis, cessare processum negotij iudicavi: cum
illis alteri denuntiata, aliam personam temporibus
exactis tenere non posset. Tunc oblaris provo-
cationis etiam novationis libellis, suspensa sententia.

Cuius

a Ita Iur.

b Alij: Eu-
praxio.
c Sic Lett.
Ed. Sch.

LIBR
Cuius meorum per
furationis colorem
prolatis esse non
vestibulo repulsi

D. THEO

IN causis ap-
petere, quam
serum confici
hil honoris
boretur, D.
rium reme-
nis vestra
reformata
tionibus, &
Theodosio
bus excedere
Constantin
ne divisa
vis spectat
mandatum
videtur
iuncta, q
missa, &
Dehinc
cem petiti
tionem
dici
Reſponſio
dicio non
stus est
francie de
supplicium
ſeque, quæ
italiam

Cuius meritum perennitas vestra lectis Gestis ac re-
futorijs coherentibus æstimabit. Ego in referendo
prolixus esse non debui: cùm pœnè in ipso actionum
vestibulo repulsa legibus causa constiterit.

EPIST. LIX.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYM-
MACHUS PRÆF. URB.

IN causis appellationum malo jus potestatis infrin-
gere, quàm interpretationum dubia sustinere: præ-
sertim conscius haud iniquæ judicationis, cui non ni-
hil honoris eveniet, si æternitatis vestræ oraculo ro-
boretur, D. Imperator. Tuli igitur Constantium Sua-
rium temerè provocantem, cùm ex Rescripto numi-
nis vestri statum, quem Theodosio absentia ademerat,
reformassem. Mota enim vestra clementia supplica-
tionibus, & querelis, brevi examine iussit inquiri, an
Theodosio extra conflictum locato, ac deinde ne re-
bus excideret provocante, possessionem corporum
Constantius esset indeptus. Allegatâ igitur præceptio-
ne divinâ, primò cognitionem totius negotij, quam-
vis speciatim mihi tranquillitatis vestræ delegatione
mandatam, V. C. Vicarij præsentici reservavi: siquidem
videbatur hæc causa cæteris provocationibus esse con-
iuncta, quæ V. C. prædecessore meo negabantur ad-
missæ, & alterum mecum sumpserat Cognitorem.
Dehinc, ubi eam partem, quæ ad illius temporis Iudi-
cem pertinebat, vestro retinivistis examini: appella-
tionis inquisitione discretâ, cùm jam participem iu-
dicij non haberem, turbatæ possessionis querelam
Rescripto obsecutus audivi. Et quia Theodosium iu-
dicio non interfuisse constabat, quo sibi demptas que-
stus est facultates, nec ulla precum mendacia Con-
stantius detegebat: executus sum circa germanum
supplicatoris hæredem cæleste iudicium, reformato
statu, quem claruit mox propositâ appellatione de-
fensum: licet Cultus subditus quæstioni, libellos,
quos

quos Theodosius publicavit, apud se resedisse memoraverit. Nihilominus obediens imperatis, statui uti des Gestorum superiorum ad Augusta scriinia mitteretur. Hinc orta est provocatio, cuius vel iusticia vel contumacia sacro expendetur arbitrio. Interea constitutionis memor, *a* sequestrari mobilia fructusque præcepi, ne medij temporis usurpatio abutatur indubit. Omnium gestorum fida documenta, supplementis partium relationi ex more sociata sunt: ut diu fluctuanti causæ tandem stabilem terminum divino ore ponatis,

EPIST. LIV.

*a Ita Lect.
Ed. Sch.*

DD. THEOD. ET ARCHAD. SEMPER AUGG.
SYMMACHUS V. C. PRÆF. URB.

OMNES qui ad amplissimos honorum gradus iudicio clementiæ vestræ vel favore provehimur, summo studio debemus eniti, ut famam sæculi suggestionum veritate tueamur, D. Imperator. Quod enim genus gratiæ beneficijs Principum rependendæ fortuna impar inveniet, si fidem deserat quæ sola *b* munit imperium? Contemplanti mihi igitur Rescriptum numinis vestri, quo aræ vinaræ debita à Præfecto eius temporis, quo contracta *c* dicuntur, erui censuistis: silere fas non fuit, quid temporum vestrorum congruat æquitati. Iam primùm stupere me fateor, cælesti mansuetudini vestræ totius orbis negotijs occupatæ, litteras Divi Constantij ita esse suggestas, ut comminatio sub conditione depromptâ instar cuiusdam debiti duceretur: dehinc tacitum quodam casu de eâ parte Rescripti, quæ tenebat Officium, ut persona ludicis, tanquam vilior, Apparitorum suorum impunitate premeretur: tertid, quodd ea summa solidorum, quam cognitio & Relatio viri illustri prædecessoris mei ex maiore parte solutam probavit, æratio tanquam debita, & intacta deposcitur. Atque idcõ inter multa curarum, summam nonnulla tractanda sunt.

*b Sic Lect.
Ed. Sch.*

c Ita Ms. Pith

sunt. Namque xj. millia cccc. xlvj. solidos. ex eo anno
 qui Sergij & Nigriniani sequitur Consulatum, sacris
 accessisse thesauris, & Præfecturæ inquisitio, & dis-
 cussorum litteræ, & V. C. prædecessoris mei scripta do-
 cuerunt. Inter hæc igitur tam multa valida, fidem
 clementiæ vestræ debitam silentio violare non potui:
 cum vestrum quoque nomen adverterem solitâ cau-
 tione, neque Iudicis nomen signasse Rescripto, & æsti-
 maffe, quod conveniendus luce frueretur. Nam *a Sic. Merc.*
 quomodo clementiæ vestra vim veteris comminatio- *Ed. Sch.*
 nis in mortuum tetendisset, cum gravium etiam no-
 xarum pœna sine vitæ solvatur? At verò iste terror Di-
 vi Principis litteris comprehensus, ne viventem qui-
 dem posset urgere. Gravia enim subiectis sæpè mini-
 tamini, acuendi potius studio, quàm nocendi. Hoc
 etiam Divus genitor tuus, in omnium semper animis,
 & ore victurus, piâ lege constituit: qui sententiam
 quoque sub comminatione depromptam, effectu atq;
 executione vacuavit. Hanc verò conditionem, quam
 Divus Constantius adiecit litteris suis, multa quæ post
 visa sunt subruerunt. Nam eodem Principe adhuc or-
 bem regente, ad Tertullum Præfectum urbis memo-
 rabilem virum migravit exactio. Quæ si hominis po-
 testas fuisset; circa personam prioris Iudicis potuisset
 hære. Nec multò post tempore, in Clytholiam
 Maximum, pari honore tunc præditum, tituli istius
 cura convenit. Divo etiâ parente numinis tui, Roma-
 na iura & fata moderante, Præfectis ac discussoribus
 mandata provincia est, & per vices amministratorum
 publici debiti occurrit exactio. Novissimè relatus in
 cælum germanus clementiæ tuæ, eum ipsum Basiliû,
 cum haberet appositum, qui personis Iudicum non
 pepercit: Præmissis urbanis Officij, quorum solli-
 citudo per successiones exigenda curaverat, vel sol-
 vendo nomini, vel edendæ rationi fecit obnoxios. Ita-
 que & à V. C. ac probatissimo Anicio Basio, & Aven-
 tio Viro Spectabili frequentata cognitio, & solutam
 maio

maiotem partem debitiprehendit, & provincialium Iudicium repperit spouationem: quã professi sunt, si urbanum cessaret Officium, per se huius tituli integritatem posse sarciri. Hęc igitur, si legibus conseruauerit, pronuntiabit æternitas vestra in professione verum esse nexum, in comminatione terrorem. Quid, quod proxima Apparitio cogendis provincialium Iudicibus admota, spem debitum eruedis fecisse suggeritur? Non est meum famæ incerta sectari. Inueniet divina maiestas tua, cur huic exactioni perpes cura defuerit. Nam socerum meum clarissimæ memoriæ virum Orsitum, petit ista molitio: cuius hæredes V. C. & illustri Officiorum Magister asseripsit litteris suis, cum tuæ mansuetudinis verecundia nullum sacro oraculo nomen expresserit. Quid ergo existimem merito illius factum, qui maior honoribus quàm facultatibus ante annos ferè quindecim vitam peregit? ut *a* comminatio sæpe lecta, semper omissa, & novis post sepulta decretis, quam neque lex Diualis admittit, & solutio magnæ partis exclusit, resurgat in mortuum, quæ non fuit antè viventi? An meæ potius contumeliæ causâ, & ordinem tot & talium statutorum, & Divi Gratiani recentem præceptionem, & discussorum diligentiam, & Præfectorum cognitiones, & Relationis fidem novis suggestionibus arbitrer sauciari? Testor eustodem numinis vestri Deum, nihil esse, quod iniuria dignus existimer. Quietum mihi hanc Præfecturam sine ulla *b* affectatione tribuistis. Si quem forte mordet invidia, si alicuius desiderijs Reip. amore non cessimus: cogitet privata odia adversum leges exercenda non esse. Postremò cognoscat, si quis ille est, me meosque successionem clarissimæ atque illustrissimæ memoriæ viri Orsiti, neque ratione iuris, neque bonorum additione cõpisse. Quæso igitur, ne in contumeliam iudicij vestri, & iuri, & innocentia trahatur. Quando enim absentibus, atque ignorantibus inter alios gesta necuerunt? Quis umquam sententiam numinis vestri

*a Ita Lect.
Ed. Seb.*

*b Sic Lect.
Ed. Seb.*

*c Ita Lect.
Ed. Seb.*

vestri iudicij
redes utque par
quæ, quæ me
nullo iure
stratum
studio
norij
fuitur
adriam
bita
ubens
secundum
xij
alienus
exempt
sio
ros
bit
vincip
stris
neris
gestio
mo
suceffit
metu
porum
is
cursum
ferret
te
cultibus
Vestrum
quod
tum
mus
Multa
rui.

vestri inauditus excipit? Quando comminatio ad hæredes usque porrecta est? Certè ut ipsam causam loquar, quæ me, ac necessitudines meas vobis propitijs, nullo jure contingit, pars maior debiti soluta monstratur: in evidentibus nominibus pars refedit. Cuius studio absolvendi sunt debitores, ut implicentur innoxij? Quare in istam divinis sensibus vestris oro justitiam, ne adversum Divi Gratiani diffinitionem, adversum Rescripta tot Principum, qui Præfectis debita eruenda mandarunt, adversum Relationem, quæ uberiorem summam docuit exsolutam, reliquum verò secundum Rectorum litteras exculpandum ab obnoxijis intimavit; ignaros negocij & paternæ hæreditatis alienos, pulsari incongruâ conventionem patiaris; néve exemplum novum pius Imperator inducas, ut successio a optimatum, qui Reip. b præfuerunt, ad liberos secura non transeat. Multos hæc forma retinebit: & plerosque, ut arbitror justius, si qui fortè provincijs vestris malè abusi sunt. At verò posteritas illustri memoriæ viri Orfiti, nihil ex illo aliud, quàm generis insigne quæsivit. Meæ tamen iniuriæ est ista suggestio. Nam tenuitati illius frequenter exhaustæ, nemo testamento, nemo nostrum bonorum aditione successit. Unde intelligit clementia vestra, quòd non metu familiaris causæ, quæ legibus tuta est, sed temporum amore sollicitor, ne ad innocenciam fisci vestri infructuosa tantum recurrat invidia. Et hæc quidem cursim, ne mandatù negocium comperendinatio differret, tantum pro coniugis meæ Rusticianæ C. F. parte quæsita sunt: cuius germana multo angustior facultatibus ex Etruriæ longinquis adesse præcepta est, Vestrum verò salutare numen omnes precamur: ne quod de tot provincijs pro maiore parte jam redditum, adhuc difficilis exsculpat exactio, senatoriæ domus inopinata labes speretur posse persolvere. c Ita Merc.

Multis nocuerit ista conditio, qui Reipub. præfuerunt. Neque enim jus fuerit, ut una familia novo

a Ita Iur.

Vulg. omnium.

b Sic Mercer.

Vulgo, prof.

c Ita Merc.

opprimatur exemplo. Quæso igitur, ut Gestæ, quædem Relationis asserunt, audire dignemini, legesque percontemini: quarum plerumque duritiam pro clementiâ vestrâ decretis moderatoribus temperastis.

EPIST. LV.

* Forte ad
Valentinianis
scripta.

D. THEODOSIO * SEMPER AUG. SYMMACHUS PRÆF. URB.

FELICITAS quidem vestra indefessas P. R. copias pollicetur, D. Imperator. Sed cautio Judicum suggerenda non deserit, ut diligentia muniat, quod melior fortuna promittit. Frumenti cotidianus usus in facili est; olei tantum species victum plebis tenuiter in vecta sollicitar. Cuius rei V. C. Præf. annonæ, patium suarum diligens executor, Prætorianæ amplissimæ Præfecturæ, ut ipse asserit, dudum fecit indicium, missis de more Brevibus, quæ angustias patefacere conditorum. Sed ingravescente defectu, fileri apud clementiam vestram patriæ cura non debuit, cuius spes, atque opes, bonorum Principum favore cumulantur. Quare omnes suppliciter oramus, si expectatis preces, qui vota omnium beneficijs prævenitis; ut quam primum Iudices Africanos super hac specie Romanis horreis inferenda diuinus sermo distimulet. Nam properato opus est, priusquam reliquum profliget diuturna præbitio. Adde igitur hoc munus cæteris, quæ præstare consuevistis: ut cuncta sæculi bona pari affluant bonitate.

EPIST. LVI.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYMMACHUS PRÆF. URB.

DIES noctesque sollicitor, ut prompto obsequio divinæ clementiæ vestræ iussu promoveam: siquidem non licet longâ comperendinatione differri, iustitiæ ac legibus amica decreta, D. Imperator. Unde

cauto

cauto opus est, ne existimationem meam per alios alata præceptis tarditas devenustet. Nam cum de Macedonio sequius de Rep. merito, itemque Ammiano, dudum mihi iudicium perennitas vestra legaverit: Aminianum quidem Protectorum attestacione cognovi, cum urbis vicina contingeret, languore consumptum. De Macedonio varia iactantur: quem iam pridem debuit custodū sollicitudo perducere. Quæso igitur mansuetudinem vestram, ne mihi fraudi sit mora alieno studio, aut torpore contracta: simulque deprecor, ut venerabilis æternitas vestra sigillatim querendâ distinguat, si fortè designatum rerum cognitioni meæ & prosequendum cura tradiderit.

a Vulg.
perseq.

EPIST. LVII.

D. THEODOSIO SEMPER AUG.
SYMMACHUS PRÆF. VRB.

SOLI omnium potestis æternæ Urbis expensas à defectu sumptuum vindicare, D. Imperator. Maifestati autem vestræ subditæ potestates, tantum mediocribus causis valent ferre medicinam: magnarum verd rerum mole superantur. Ad vos igitur salutaria numina convolamus, & opem largam P. R. imploramus ærario, cui iam diu solitorum nihil vectigalium decretæ provinciæ contulerunt. Atque idèd justus est metus, ne cessantibus subsidijs necessaria deserantur, quæ hactenus personæ tenues, alieno, ut queruntur, ære tolerarunt. Super hæc etiam reverendus Ordo consultus, cum per se mederi afflictis rebus nequireret, opem vestræ perennitatis oravit. Edita ratio est vectigalium, quæ Hispanienses, atque Alexandrinos invehere debuit com meatus. Expansionum quoque titulos competentes, Officij cura digessit. Quæso, ut omnibus, quæ coherent, libenter inspectis, utilitati publicæ velox remedium porrigatis: urgentibus enim causis, negari non potest illatio solèmnis impendij. Quare ferte propitij, ut soletis, auxilium: & qui mentibus

Ec 2

pijs

pijs nova P. R. beneficia defertis, etiam prisca servare
atque Ubi vestrae annuere dignemini, & quod prater
missio praterita suspendit, & quod futurus usu exsp
ctat foeliciter.

EPIST. LVIII.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYMMA-
CHUS PRÆF. URB.

In negocijs, tempore ac iudicatione finitis, cessare
loquum est longæ orationis excusum: ne & numi-
ms vestri salutates actus oneret sermo prolixior, & sine
argumento rerum loquacitas morosa displiceat,
D. Imperator. Cùm in iudicio moderatoris Apulij, in-
ter Marcellum, qui se deiectum possessione questus est,
itemque Venantium stratorem, ut ipse confirmat, eius-
que germanam Barrachiam, causa violentiæ diceretur,
provocatio a reis inconsulta processit, quod provin-
cialis Cognitor, præmissis litteris ad Vicariam po-
testatem, susceptum retineret examen. Tunc auditorij
sacri Iudex, Rectoris affatu super appellatione este-
sultus, & præiudiciale mulctam statuit provocatio-
nibus inferendam: & ipsum Quæsitore crimini dedit,
cum executione vindictæ. Post hæc obreptionib⁹ par-
tium nonnulla gesta sunt, ut iudicatio consummata tra-
heretur. Nã & vir spectabilis decessor meus, cùm mul-
ctã didicisset exactam, quã decreto sacri auditorij ap-
pellatio præiudicialis agnoverat; statuit causã criminis
ad sedere transferri. Et ego idẽ secur⁹, partes in exa-
men accivi. Sed cùm & tempus reparationis esset
emensus, & pœnam a provocationis aut expectaret,
aut sumpsisset ærarium: violentiæ quoque causã
Venantij ac Barrachiæ professio, ac quorundam capi-
talis damnatio terminasset: pronunciai cognitio-
nem sacri esse iudicij: & Venantium, quem V. C. & il-
lustris Officiorum Magister iusserat exhiberi, censui
Agenti in rebus Decentio, quo prosequente venerat,
esse

a Ita Lect.

esse reddendum. Sed cum Venantij stratoris illicitam usurpatamque militiam Marcellus argueret: quod Decurionum ascriptus albo, ut Gesta docuerunt, adversum leges ad palatina castra transfisset: non debui obiecta reticere, ut in eâ re, quæ modum mei egrediebatur examinis, æternitas vestra ipsis legibus quas tueretur angustior iudicaret.

EPIST. LXI.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYM-
MACHUS PRÆF. URB.

FACIT plerumque ratio, aut fortuna causarum, ut in controversiis alter æquitate, alter jure nitatur. Tunc humano labante consilio, deliberatio cognitoris ad clementiæ vestræ recurrit oraculum, D Imperator. Quod etiam præsentis negocij qualitas deposcit. Nam Musa annos egressa legitimos, cum in partem rerum paternarum Syntrophium quæreretur admissum, quem veluti adultæ suæ fratrem dolus Acholij curatoris asciverat, integram restitutionem suffragio juris accepit. Sed multis provocationibus, variisque tracta judicijs, intra meas iusti temporis nequivit exsequi propositas actiones. Ut res monebat, amissum beneficium remedio supplicationis integravit. Sed idem mulierum casus, etiam rescripti humanitate fraudavit: siquidem mensium quatuor dilata curricula, summo die temporis impetrati excidit Cognitor, eamque successor adveniens præmissis interdictio potestate privaverat. Post hæc, cum vellet infœlicem causæ lapsum reparatione sarcire, obiectu legis a Constantiniænæ explosa est, quæ extra ordinem temporibus indultis, longiorem negavit executum. Secuta est provocatio iudicatum. Ubi ventum ad sacræ sedis examen, eadem constitutio à Faustino hærede Acholij curatoris rursus ingesta est; pars procuratoris, cui actiones Musa mandaverat, non suo vitio causam cecidisse temporibus approbat. Ad hoc parentum numinis vestri Divorum Principum protulit sanctiones, quæ inter reli-

a Ita optimè
Lect.

quæ exceptiones reparationem iurgantib⁹ tribunis, si per Cognitorem causa labatur. Cùm igitur & in Cõstantinianâ lege, quâ reparatio adimitur temporib⁹ extra ordinem datis, casus iste cessantis disceptatoris non sit exceptus, & recentiora scita Divorum Principum cunctis negocijs reparatione sub venerint, si forte à Iudice deserantur: facilis in alteram partem esse non potui: sed quod unum remedium convenit rebus ambiguis, fortunam a curiosi luctaminis angustissimis legum arbitrijs reservavi, Gestis omnibus de more subiectis, ut eorum lectio insinuationis mæ astruat veritatem.

a *lur. curiosi
malè,*

EPIST. LX.

* DOMINO THEODOSIO SEMPER
AUG. SYMMACHUS PRÆF.

URB.

* Fortè ad
Valentinianũ
scripta.

URBIVM populorumque luctamina, quoniam sunt maiora privatis, iudicio angustiore censenda sunt, D. Imperator. Meritò Puteolanorum, ac Terracinenisium causam, quæ post Campani moderatoris examen ad sacrum auditorium ex provocatione migravit, cùm perspicerem pari lance libratam, maiestatis vestræ arbitrio reservavi. Est autem de quo agitur eiusmodi. Puteolanis municipibus Divus Constantinus cl. M. mod. in alimoniam civitatis indulsit. Quæ summa à Divo Constante regente Remp. mediâ parte mutilata est. Post quem Constantius aequè relatus in cælum, supplicatione depositâ, annonam Puteolani populi xxv. mod. adiectione cumulavit. Atque ita factum est, ut C. M. mod. eiusdem populi victus acciperet. Sed Divo Iuliano moderante Remp. cùm Lupus Consulari jure Campaniæ præfidentis Terracinenisium contempleretur angustias, quod nihil subdij decreta dudum oppida conferebant; ne composita P.R. civitas, quæ lavacris publicis ligna, & calcem reparandis mœnibus subministrat, defectu subito exhausta

hausta succumberet; V M. & D C C. mod. Puteolanis municipibus derogatos, Terracinensium usui deputavit, & amplissima Prætoriana sedi statuta & diffinita suggestit. Mamertinus id temporis Præfecturæ honore pollebat. Is cum disposita roborasset, nihilo minus arbitrium imperiale consuluit, neque ullum responsum, quod eo tempore bello Persico Rector Imperij tenebatur, accepit. Exhinc per aliquot annos cucurrit ista præbitio, donec Capuana legatio apud Divum atque inclytum Gratianum, germanum numinis vestri, sua tantum damna deplorans, eum frumenti numerum, quem Cerealis ex multis Urbibus R. P. vendicaret, restitui omnib⁹ a impetrasset. Sed occasione Rescripti cum sola xx. & viij. modium, quæ horreis æternæ Urbis accesserant, provincialium recuperasset alimonia etiam V M. & D C C. mod. Puteolani municipes Terracinensibus abnuerunt. Cum igitur hæc causa in iudicium provinciale venisset, V C. non considerata summa, quæ Rescripto Divi Principis tenebatur; iudicatione generali omnia Puteolanis reddenda decrevit. Verum post appellationem cognitio auditorij sacri cum illum frumenti modum, qui Campanis fuerat restitutus, a V M. & D C C. mod. quos ob necessitates Urbis æternæ civitas Terracinensis accepit, decretum esse perspiceret, manente decreto divalis oraculi, ea subsidia, quæ Terracinenses iudicio Lupi, & Mamertini Præfecti confirmatione capiebant, nec roborare potuit, cum responsi sacri nulla extaret Auctoritas; nec demere civitati, ne populus utilitatibus æternæ Urbis obnoxius, iustis commodis indigeret. Ergo, ut in rebus dubijs fieri solet, ad clementiæ vestræ salubre iudicium convolamus; licet defensio Puteolana post promissam b Relationem incassum crediderit provocandū. Præstò est G storum fides, quæ perennitatem vestram possit instituere. Quæ so atq; obsecro, ut negotio multâ ætate nutanti tandem stabile remedium deferatur.

a Sic Ms.
VVovv.

b Ita Iur.
Vulg præmiss.

* EPIST. LXI.

DDD. VALENTINIANO THEOD. ET

ARCHAD. SEMPER AUGGG.

SYMMACHUS PRÆF.

URB.

* Huic Epist.
duas alias op-
posuit Am-
brosius Epi-
scopus Medio-
lanensis, quas
sub calcem
legas.

VBI primum Senatus amplissimus semperque ve-
ster, subacta legibus vitia cognovit, & à Princi-
pibus piis vidit purgari famam proximorum tempo-
rum: boni sæculi auctoritatem secutus, evomit diu
pressam dolorem, atque iterum me querelarum sua-
rum iussit esse legatum. Cui idem Divi Principis denegata est ab improbis audientia, quia non erat iustitia
defutura. DDD. Imperatores. Gemino igitur fundus
officio, & ut Præfectus vester Gesta publica prosequor,
& ut legatus civium mandata commendo. Nulla est
hæc dissensio voluntarum; quia iam credere homines
desierunt aulicorum se studio præstare, si diserepent.
Amari, coli, diligi, maius imperio est. Quis ferat, ob-
fuisse Reip. privata certamina? Merito Senatus illos in-
sequitur, qui potentiam suam famæ Principis prætulerunt. Noster autem labor pro clementiâ vestrâ ducit
excubias. Cui enim magis commodat, quod instituta
maiorum, quod patriæ iura, & fata defendimus, quam
temporum gloriæ? quæ tum est maior, cum vobis contra
morem parentum intelligitis nil licere. Reperimus
igitur Religionum statum, qui Reip. diu profuit. Certè
numerentur Principes utriusque; scilicet sententiæ: proximus eorum cæremonias Patrum coluit, recentior non
removit. Si exemplum non facit religio veterum; faciat dissimulatio proximorum. Quis ita familiaris est
barbaris, ut aram Victoriæ non requirat? Cauti im-
posterum sumus, & tristium rerum ostenta vitamus: reddatur
tamen nomini honor, qui numini denegatus est. Multa
Victoriæ debet æternitas vestra, & adhuc plura debe-
bit.

Auerſentur hanc poteſtatem, quibus nihil profuit. Vos amicam triumphis patrocinium nolite deſerere. Cunctis potentia iſta voriva eſt. Nemo colendam neget, quam, proficetur optandam. *a* Quod ſi huius ominis non eſſet juſta vitatio; ſaltem ornamentis Curia decuit abſtineri. Præſtate, oro vos, ut ea, quæ pueri ſuſcepimus, ſenes poſteris relinquamus. Conſuetudinis amor magnus eſt. Meritò Divi Conſtantis factum diu non ſterit. Omnia vobis exempla vitanda ſunt, quæ mox remota didiciſtis. Æternitatem curamus famæ, & numinis veſtri, ut quid futura ætas inveniat corrigendum. Ubi in leges veſtras, & verba iurabimus? quâ religione mens falſa terrebitur, ne in teſtimoniis mentiat? Omnia quidem Deo plena ſunt, nec ullus perfidis tutus eſt locus. Sed plurimum valet ad merum delinquendi, etiam præſentia religionis urgeri. Illa ara concordiam tenet omnium, illa ara fidem convenit ſingulorum, neque aliud magis auctoritatem facit ſententijs noſtris, quàm quòd omnia quaſi iuratus ordo decernit. Patebit ergò ſedes profana perjurijs, & hoc inclyti Principes probabile iudicabunt, qui ſacramento publico tuti ſunt? Sed Divus Conſtantius idem feciſſe dicitur. Cætera potiùs illius Principis æmulemur; qui nihil tale eſſet aggreſſus, ſi quis ante ſe alius deviaſſet. Corrigit enim ſequentem lapſus prioris, & de reprehentione antecedentis exempli, naſcitur emendatio *b* Fors fuit, ut patens ille clementiæ veſtræ in re adhuc novâ non cayeret invidiam. Num poteſt etiam nobis eadem deſenſio convenire, ſi imitemur *c* quod animus improbat? Accipiat æternitas veſtra alia eiſdem Principis facta, quæ in uſum digniùs trahat. Nil ille decerpſit ſacrarum virginum privilegijs, *d* decrevit nobilibus ſacerdotia Romanis cæremonijs non negavit impenſas: & per omnes vias æternæ Urbis lætum ſecurus Senatam, vidit placido ore delubra, legit inſcripta falſtigijs Deum nomina, percontatus eſt templorum origines, miratus eſt con-

a Ita Ms. Bertin h e ſi non vultis vitare omen in removendâ viſtoria arâ, ſaltem retinquit eam, ut ornâmentum.

b Vulg. Fas f.

c Ms. Bert. q. meminimus improbatum bene.
d Ms. Bert. replevit.

ditores. Cùmque alias religiones ipse sequeretur, has servavit imperio. Suis enim cuique mos, suis cuique ritus est. Varios custodes Urbibus cunctis mens divina distribuit. Ut animæ nascentibus, ita populis fatales genij dividuntur. Accedit utilitas, quæ maximè homini Deos asserit. Nam cùm ratio omnis in operto sit, unde rectiùs, quàm de memoriâ atque documentis rerum secundarum, cognitio venit numinum? Iam si longa ætas auctoritatem religioni facit, servanda est tot sæculis fides, & sequendi sunt nobis parentes, qui secuti sunt fœliciter suos. Romam nunc putemus asfiterè, atque his vobiscum agere sermonibus. Optimi Principes, patres patriæ, reveremini annos meos, in quos me pius ritus adduxit, ut utar cæremonijs avitis: neque enim pœnitet. Vivam more meo, quia libera sum. Hic cultus in leges meas orbem redegit; hæc sacra Annibalem à moenibus, à Capitolio Senonas repulerunt. Ad hoc ergò servata sum, ut longæva reprehendar? Videro quale sit, quod instituendum putatur. Sera tamen & contumeliosa est emendatio senectutis. Ergò Dijs patrijs, Dijs Indigetibus pacem rogamus. Æquum est, quicquid omnes colunt, unum putari. Eadem spectamus astra, commune cœlum est, idem nos mundus involuit. Quid inter est, quâ quisque prudentiâ verum inquirat? Uno itinere non potest perveniri ad tam grande secretum. Sed hæc otiosorum disputatio est. Nunc preces, non certamina offerimus. Quanto commodo sacri ærarij vestri, Vestalium virginum prærogativa detracta est? Sub largissimis Imperatoribus denegatur, quod parcissimi præstiterunt. Honor solus est in illo velut stipendio castitatis. Ut vitæ earum capiti decus faciunt: ita insigne ducitur sacerdotij, vacasse muneribus. Nudum quodammodo nomen immunitatis requirunt, quoniam paupertate à dispendio tutæ sunt. Itaque amplius laudi earum tribuunt, qui aliquid rei detrahunt: siquidem salutis publicæ dicata virginitas crescit meritò, cùm caret præ-

præmio. Ab
dia. Fides bon
minis. Sed hosti
compensat in
mores non
vetera dece
alieno abfite
trahitur am
moverat asse
dehincantur
vos iusticia
tur privata
sciant sob
scripsit in
Cæpit ca
Ergò Rom
neat? Quo
nulla lex, q
liberti, ser
ganus. Te
rum m
Quid p
perit are
vestris ag
omnibus
non habe
nibus imp
pediat in
num rari
human
rum Vesta
dico iust
gritas imp
cedem
venerunt.
ciarum

præmio. Absint ab ærarij vestri puritate ista compen-
 dia. Fiscus bonorum Principum, non sacerdotum da-
 mnis, sed hostium spoliis augeatur. Ullum ne lucrum
 compensat invidiam? *a* Et quia avaritia in vestros *a Ita Mss.*
 motes non cadit, hoc miseres sunt, quibus subsidia *Vat. & Ber.*
 vetera decerpta sunt. Etenim sub imperatoribus, qui
 alieno abstinent, qui resistunt cupiditati, ad solam de-
 trahitur amittentis iniuriam, quod desiderium non
 movet auferentis. Agros etiam virginibus & ministris
 deficientium voluntate legatos fiscus retentat. Oro
 vos justitiæ sacerdotes, ut Urbis vestræ sacris redda-
 tur privata successio. Dicitent testamenta securi, &
 sciant sub Principibus non avaris stabile esse, quod
 scripserint. Delectet vos ista scelicitas generis humani.
 Cœpit causæ huius exemplum sollicitare morientes.
 Ergo Romanæ religiones sub Romana jura non perti-
 nent? Quod nomen accipiet ablatio facultatum, quas
 nulla lex, nullus casus fecit caducas? Capiunt legata
 liberti, servis testamentorum iusta comoda non ne-
 gantur. Tantum nobiles virgines, & fatalium sacro-
 rum ministri excluduntur prædijs hæreditate quæstris.
 Quid juvat saluti publicæ castum corpus dicere, & im-
 perni æternitatem cœlestibus fulcire præsidijs; armis
 vestris aquilis, vestris amicas applicare virtutes, pro
 omnibus efficacia vota suscipere, & jus cum omnibus
 non habere? *b* Itaque melior est servitus, quæ homi- *b Sic Mss.*
 nibus impenditur. *Romp.* lædimus, cui numquam ex-
 pedit, ut ingrata sit. Nemo me putet solâ causa religio-
 num tueri. Ex huiusmodi facinoribus orta sunt cuncta
 humani generis incommoda Honoraverat lex paren-
 tum Vestales virgines, ac ministros Deorum victu mo-
 dico iustisque privilegijs. Stetit muneris huius inte-
 gritas usque ad degeneres trapezitas, qui ad mer-
 cedem vilium baiulorum sacræ castitatis alimenta
 verterunt. Secura est fames publica, & spem provin-
 ciarum omnium messis ægra decepit. Non
 sunt

Al: aſtris.

sunt hæc vitia terrarum. Nihil imputamus a aſtris, Nec rubigo ſegetibus obſuit, nec avena fruges necavit. Sacrilégio annus exaruit. Neceſſe enim fuit perire omnibus, quod religionibus negabatur. Certe ſi eſt huius mali aliquod exemplum, imputemus tantam famem vicibus annorum. Gravis hæc ſterilitatem aura conſtrinxit. Sylveſtribus arbuſtis vita producitur, & rursus ad Dodonæas arbores plebis ruſticæ inopia cõvolavit. Quid tale proavi pertulerunt, quum religionum miniſtros honor publicus paſceret? Quando in in uſus hominum concuſſa quærens? quando vulſæ ſunt herbarum radices? quando alternos nos regionum defectus deſeruit fœcunditas mutua, quum populo & virginibus ſacris communis eſſet annona? Commendabat enim terrarum proventus victus antiſtitum, & remedium magis, quàm largitas erat. An dubium eſt, ſemper pro copiâ omnium datû, quod nunc inopiâ omnium vendicavit? Dicit aliquis, ſumptum publicum denegatum alienæ religionis impendiis. Abſit à bonis Principibus iſta ſententia, ut quod de communi quibuſdam tributum eſt, in iure ſiſci eſſe videatur. Nam cum Reſpub. de ſingulis conſtet, quod ab eâ proficiſcitur, ſit rursus proprium ſingulorum. Omnia regitis: ſed ſuum cuique ſervatis, pluſque apud vos iuſtitia, quàm licentia valet. Conſultite certè munificentia veſtram, an hæc publica velit exiſtimari, quæ in alios tranſtulit. Semel honori Urbis delata cõpèdia deſinunt eſſe tributantium, & quod à Principio beneficium fuit, uſu atq; ætate fit debitum. Inanem igitur ætatem divino animo veſtro tentat incutere, ſi quis aſſerit conſcientiam vos habere præbentium, niſi detraherentû ſubieritis invidia. Faveant clementiæ veſtræ ſectarû omnium, arcana præſidia, & hæc maximè, quæ maiores veſtros aliquando iuverunt, vos defendant, à nobis colatur. Eum religionum ſtatû petimus, qui Divo parenti culminis veſtri ſervavit imperium, qui fortunato

LIB. I.
 tunato Principi
 niſi ille Divus
 & ſe culpam
 ſervavit. Præſidia
 ſij conſcientiam
 cuiſſe neſciverit
 tionem, ne a
 Procratiſtina
 dubitaret abo
 fuiſſe.

D. T. H.

CER
 millar
 tor. Sed ex
 plicandus
 recepit in
 tianus de
 eantia
 ſorem, ſed
 domino
 rionalem
 ei ſacra
 ut per
 eum
 des, ſed
 numen
 ſcopum
 virum
 delatum
 vo
 tium
 in
 er
 pra

tunato Principi legitimos suffecit hæredes. Spectat senior ille Divus ex arce fidereâ lachrymas sacerdotom, & se culpatum putat more violato, quem libenter ipse servavit. Præstare etiam Divo fratri vestro alieni consilij correctionem; regite factum quod Senatui displicuisse nescivit: siquidem constat, idè exclusam legationem, ne ad eum iudicium publicum perveniret. Pro existimatione est temporum superiorum, ut non dubiteris abolere, quod probandum est Principis non fuisse.

EPIST. LXII.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYM-
MACHUS PRÆF. URB.

CERTUM atque dilucidum est, nihil esse tam familiare legibus, quàm vestra decreta, D. Imperator. Sed executorum prava interpretatio, dum supplicantibus favet, plerumq; iussa corrumpit. Statuerat receptus in cœlû germanus numinis vestri, cum Martianus dudum Protector, Aggatiæ bona tanquam vacantia postulasset; ut si ea hæreditas scriptum successorem, vel legitimum non haberet, in jus fisci tanquam domino nuda concederet; & tunc insinuato per Rationalem patrimonij modo, operiretur petitor, quid ei sacra deferret humanitas. Annus ferè secundus est, ut per defensores, & Rationales augustissimæ domûs cum iustitiâ solemnibus oraculi scripti fatigantur hæredes, licet jam sextus annus à testamenti recitatione numeretur. Novissimè fortuna causæ imperibilem scopulum fœdæ cognitionis incurrit. Nam cum apud virum perfectissimum Rationalem Bassianum, primò delator bonorum, secundùm sacra scita peteretur, novo ausu calcata præscriptio est. Dehinc, cum testamenti iure confecti fidem recitatio publicaret; calumnia inanis obiecta est, quod signatores nescio quid legari ex eadem voluntate cepissent. Adduntur etiam scripta divaliâ, quibus ad stipulatio cuiusdam remota est,

qui

qui suam iuvisse causam testimonio diceretur: quasi verò simile esset exemplum, ut tenuis honor, quo subscriptores ob amicitiam defunctus a spererat, legitimè posset abolere iudicium. Nam si his legibus viveremus, inimicis signatoribus tutius uteremur, quorum offensa nihil de testatore humanitatis exigeret. Piget dicere, in quinque numero solidos potissimum subscriptoris fuisse legatum. Cæteris enim magis commemoratio honesta, quàm pecuniæ questus accessit. Ergò aut extremæ paupertatis successio fuit, si putatur exiguus honor fidem legitimè iudicij sauciaste: aut si census hereditarius existimatur uberior, aliena est à suspicionibus brevis summa legati. Quis non familiarissimum quemque signandis adhibet, cum extrema conduntur? Iam quid mirum est, si in oculis positus mereatur aliquod monumentum religionis, qui meruit advocari? Non fero signatorem, cui pars bonorum magna defertur. Nam et si integrâ conscientiâ, non tamen syncro pudore ditatur: At verò hæc levia pignora, aut amoris gratiâ, aut testatoris reverendiâ relinquuntur. Nihil huic religioni novis legibus derogatum est. Manet iste usus, & nobis iura servantibus semper manebit. Vnus & solus post humanam memoriam Rationalis emerfit, qui exemplum novæ iudicationis induceret. Hinc orta est provocatio. Quæ ubi auditorium sacrum decreto etiam vestræ legis inttavit; rursus eludendi iudicij causâ propositum est inane commentum: ut ab illustri viro privatæ rei Comite delegata cognitio, diceretur Rationalis examinis, atque idem rursus ad eiusdem iudicium debere transferri; cum omnis quæstio ex precibus Martiani dudum Protectoris, & vestræ clementiæ largitate descendens, sacro potius auditorio ex provocacione competeret: accedente etiam proximâ sanctione, quæ indiscretas huiusmodi appellaciones, sedi, quæ vicem Principum ruetur, præso iure commisit. Examinatis igitur omnibus, pronunciat

bona

bona obnoxia
minis auctu
ribus vacat
has autem fac
rus iura de
tentiam meam
provocatione
exemplum G
mioni subiect
summam co
cumentis sub
pibus, quæ
dicari.

D. T. T.

PEREXAMINATIONEM
ad
bonorum
iurum
ceteris quæ
iudicia dem
divini velle
sine offendi
vultus aucto

D. T. T.

CUM in
est quæ
Etiam in
ruâ in
dudum
scripsit

bona obnoxia non esse Rescripto : quum vestri numinis æterna iustitia, si scriptis aut legitimis successoribus vacaret hæreditas, fiscum statuisset admitti : has autem facultates, Marcellus, Bizias & Heliodorus juxta defuncti voluntatem cepissent. Tunc sententiam meam defensor venerabilis domûs inusitatâ provocacione suspendit. Sed cum huius rei nullum exemplum Cognitionalis extare suggereret, nihilominus subiectam vocem libenter admisi, & Relatione summatim cuncta complexus, Gestorum quoque documenta subtexui, præsumens bonis placitura Principibus, quæ secundum leges pro famâ temporum iudicavi.

EPIST. LXIII.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYM-
MACHUS PRÆF. URB.

PETRONIANUS urbanarum dudum cohortium miles, ad Corniculariorum gradum inculpati laboris diuturnitate proventus, more institutoque maiorum testimonium meruit castrensis industriæ, quod cæteris quoque post honestum cursum stipendiorum iudicia detulerunt, D. Imperator. Dignum est igitur divinâ vestrorum temporum felicitate, ut peractam sine offensione militiam, si perennitatis vestræ pius vultus arriserit, prerogativa solennis exornet.

EPIST. LXIV.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYM-
MACHUS PRÆF. URB.

CVRÆ mihi est, ut qui animis, & maiestate congruitis, mutuâ honorificentiam gaudeatis Dignum est igitur D. Imperator, ut decretum Senatus ad invictissimos fratres numinis tui, si ita placet, clementiam tuam insinuante perveniat. Quorum auctor & parens, ut dudum V. C. & illustri Officiorum Magistro me scripssisse memini, statuarum equestrium honore deco-

decoratus est, quas ei Ordo venerabilis Africani & Britannici belli recordatione decrevit: eâ scilicet causâ, ut iustis superiorum Ducum titulis, præsentium circa vos devotio provocetur.

EPIST. LXV.

D. THEODOSIO * SEMPER AUG. SYMMACHUS PRÆF.
URB.

CUM mancipes salinarum magno ex numero ad paucos redacti, necessitatis publicæ molem ferre non possent; delatâ supplicatione meruerunt, ut hi, qui decreti, atque excusati antè fuerant, redderentur, & ex alijs Corporibus, seu vacantibus; iusta supplementa incunctanter acciperent, D. Imperator. Allegatâ igitur præceptione divinâ, cum plerisque consortio suo antè decretos, muniri Macedonij suffragio reperissent, Relationem super eorum muniminibus impetrarunt. Vestræ enim tantum clementiæ liberum est, iniquè elicitâ Rescripta rescindere. Tunc urgente defectu, navicularios æquè lignorum obnoxios functioni, ad parem sollicitudinem vocare cœperunt; ut utriusque Corporis cura coniuncta indiscretum munus agnosceret. At illi nonnullos de turmalibus suis tradere maluerunt, quàm in societatem tanti oneris convenire. Itaque factum est, ut iisdem volentibus, certi homines mancipibus iungerentur. Nunc perennitatis vestræ stabilem censionem publica causa deposcit, ne obreptivis a supplicationibus subsidia integrati Corporis subruantur. Relationi Gesta coniuncti, tam de his habita quos Macedonij interventus absoluerat, quàm me disceptante confecta, quibus sine *b* veneratione cuiusquam, voluntas naviculariorum nonnullos mancipibus deputavit. Erit iam sacrosancti numinis vestri, & illorum antiquare suffragia, quos ostenditur ambitus liberasse: & his obstruere aditum supplicandi, quos sui Corporis adiudicavit assensus.

EPIST.

a Vulg. public.
lic. Vide ubi.
s. Ep. 66.

b h. e. nemine
refrangente
aut contradicente.

EPIST. LXVI.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYM-
MACHUS PRÆF. URB.

DEVOTIONE, & more commonitus, magistra-
tum nomina, quibus varias functiones designa-
tionum tempore amplissimus Ordo mandavit, ad æ-
ternitatis vestræ perfero notionem, D. Imperator: ut
Muneribus exhibendis, aut subeundis fascibus desti-
natos, cognitio Imperialis accipiat. His copulati sunt,
quos Senatui vestro recens ortus adiecit. Prolixus in
talibus rebus esse non debeo, cùm decreti publici fi-
des Gestorum potius insinuationem postulet, quàm
largum referentis eloquium.

EPIST. LXVII.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYM-
MACHUS PRÆF. URB.

ETIAMSI prisca institutio mittendis ad clemen-
tiam vestram censuum Brevibus, cursum vel ordi-
nem non dedisset, D. Imperator; diligentia tamen
boni sæculi fidem publicæ instructionis exigeret: si-
quidem convenit Principes, & parentes humani gene-
ris edoceri, quid reverendo Ordini vel Senatorum
novorum accessus adjiciat, vel a excusatio detrahat.
Harum rerum æternitati vestræ fidum exhibebit indi-
cium trimestris instructio, quam solemniter sumptam
de officio Censuali, paginis Relationis annexi: ut
maiestas vestra cognoscat, quis in amplissimam Cu-
riam collegarum numerus influxerit, & quid censibus
Senatorijs, aut nova professio incrementi dede-
rit, aut exemptio vetus am-
putarit.

a Vulg. ex-
cusationi-
bus detra-
hatur,

EPIST. LXVIII.

D. THEODOSIO SEMPER AUG. SYM-
MACHUS PRÆF. URB.

BELLORUM quidem vestrorum gloriosos exitus fama non occulit : sed maior est victoriæ fides, quæ oculis approbatur, D. Imperator. Dudum sancto acceptat P. R. cætorum funera Sarmatarum. At nunc confirmata est nunciatorum lætitia, spectaculo triumphali. Iam minores non sumus vetustatis exemplis. Vidimus, quæ acta miramur, catenatum agmen victæ gentis induci, illosq; iam pridem truces vultus, misero pallore mutatos. Sterit arenæ medio subiecta voluptati, quæ fuit antè formidini : assuetæ armis gentilibus manus, gladiatoria instrumenta tenuerunt. Felicem nimis belli istius Ducem, qui divinæ clementiæ vestræ fretus auspicijs, ex numero hostium alios ad securitatem provinciarum penitus extinxit, alios ad lætitiâ plebis Martiæ reservavit. Meritò illi iudicia vestra respondent : iute in litteris Imperialibus sæpe celebratur. Neq; enim tanta devotio digniorem possit invenire præconem. Sit vobis frequens usus, ac facilis laurearum, & eos, qui fortè ausus impios in Romanum nomen extulerint, fortitudo militum capiat, arena urbis expendat. Perpetua hæc devotis civibus virtutis vestræ tanquam tributa præstetis.

EPIST. LXIX.

D. THEODOSIO * SEMPER AUG. SYM-
MACHUS PRÆF. URB.

* Et hæc forte
ad Valenti-
nianum scri-
pta.

CERTA officia sunt omnium potestatum. Præfecturæ urbanæ proprium negotium est, Senatorum iura tutari, D. Imperator. Quare partium mearum conventus necessitate, allegationibus clarissimorum virorum iusta poscentium deesse non potui. A quibus pleraque servitia Palatinus Eusebius iussus erucere, ut bonorum Catuli clarissimæ memoriæ viri quæstio, iudica-

iudicationibus sacrisque Responsis consummata repetatur, querimorias optimatum, qui dudum partis fruntur, exciuit. Ventum est igitur ad leges, exsecutore cupiente, quem contradictio repellebat: implorataque vestri numinis sanctiones, quæ Senatorum controversias transferre ab urbano foro ad peregrina vertuerunt. Sed cum assererem, non eandem prærogativam esse servorum, quibus supplicantibus certum perennitas vestra detulit Cognitorem; responsum est, quod fortunas clarissimarum personarum precatio subtilis incesserit. Inter hæc, cum Donatus assisteret, cæteris precatoribus sacro iunctus oraculo, quasi uti mos est, eodem ne nomine alius subderetur, quæ hominem conditio haberet, & an ipse de Catuli iudicio supplicasset. Tunc ille Hilariani clarissimi viri servum professus, ab illarum precum conscientia, quas dicitur obtulisse cum cæteris, alienum se constanter asseruit. Atque ita visa est supplicationis fides etiam de auctore nutare. Adiecta est alia plena iuris atque rationis, quod post crebras cognitiones, & Rescripta ad Relationem numerosa, pœnam legis inciderint, qui deuotè contra vetitum supplicarunt, Extant quippe sententiæ, quas cum provocatio tentasset inhibere, consultus Relatione Divus genitor clementiæ vestræ, finem posuit quæstioni. Cui victoriæ fiscus accessit, emolumentum bonorum Catuli clarissimæ memoriæ viri, ut assertum est, pro certâ parte sortitus. Cum igitur Senatorum allegatio Rescriptis ac legibus niteretur; maluerunt causam suam vestræ per me aperire iustitiæ, quàm legitimo vendicare iudicio, securi decretorum, quæ & necessitate iuris, & Divi Patris veneratione servabitis. Itaque servos bona fidei tradiderunt, quos in præiudicium absentium, post consummationem negocij, æquitas temporum, quantum præsumimus, non patietur audiri.

DDD. VALENTINIANO THEOD. ET
ARCHAD. SEMPER AUGGG.
SYMMACHUS PRÆF.
URB.

QVID habeat conditionis inscriptio, nostis præ
cæteris, iuris publici conditores, DDD. Imperatores,
Provisum est enim, ne quis temerè in alieni capitis
discrimen irrueret, nî se idem prius pœnæ spon-
sione vinciret. Secundùm hæc scita legum, Agens in
rebus Africanus, accusationem professus, Campano &
Higino clarissimis viris, violentiæ crimen obicit,
Continuò, ut severitas exigebat, reos custodia mili-
taris dissimulatâ dignitate circumdedit. Sed ubi par-
tes sub examine constiterunt, multo lustamine patro-
norum decursa cognitio, oratione magis, quàm pro-
bationibus redundavit. Cùm longâ verborum serie
causa traheretur; summates Aricinzæ urbis, quos ut
conscios accusator exciverat, adhibuimus quæstioni,
gestorum ordinem sciscitamur. Omnium convenit as-
sertio, nihil turbarum esse constat. Tunc ad elu-
dendum iudicium præsentia cuiusdam cœpit exposci,
quem non tenebat inscriptio. Ed denique res redijt,
ut à partibus Africani accusationis omissio despera-
tione pereretur. Supererat, ut crimine non probato,
in accusatorem formidata reis pœna transfret. Sed
cùm me Africani militia pariter atque incauta ado-
lescèntia permoveret; malui iudicium de eo a cle-
mentia vestræ reservare. Alia est enim conditio ma-
gistratum, quorum corruptæ videntur esse senten-
tiæ, si sint legibus mitiores: alia Dominorum Princi-
pum potestas, quos decet acrimoniam severi iuris in-
flectere. Relationi Gesta subtexui, partium quoque
supplementa sociavi. Quæso vestram augustissimam
perennitatem, ut perpensis omnibus, sequenda iu-
beatis.

a Ita Merc.

D. IMP. HONORIO SEMPER AUG.

SYMMACHUS PRÆF.

VRB.

QUÆCUNQUE in Urbe geruntur, me tacere non
 convenit pro debito famulatûs, quem maiestati
 vestræ semper exhibeo. Cùm diu Episcopus Zosimus
 gravi incommodo laboraret usque adeò, ut frequen-
 ter mortuus jactaretur: accidit, ut secundo die post
 ingressum meum virâ decederet. Statim (ut conve-
 nerat) populum alloquendo commonui, ut cum quieto
 clericorum tractatu omnia finirentur, nec se rebus
 disponendis misceret turbatio popularis: siquidem
 cærtum esset in eligendo Episcopo Dei omnipotentis
 expectandum esse iudicium, Domini Imperatores
 [Honorii, & Theodosii, pij, fœlices, & inclyti victores,
 semper Augusti.] Admonui & Corporatos, Officijs
 quoque interminatus sum, ac Maiores deterrui Regio-
 num, ne quis quietem Urbis vestræ turbare tentaret.
 Quod ita custoditum est, ut sine strepitu omnia fini-
 rentur. Verùm cùm vir sanctus Eulalius ad ecclesiam
 Lateranensem de exequijs prioris Episcopi à populo
 & à clericis fuisset adductus: ibi per biduum cum ma-
 ximâ multitudine, & cum pluribus sacerdotibus re-
 moratus est, ut expectaretur dies consuetus, quo pos-
 set solemniter ordinari. Cum hic ira essent, subitò ali-
 quanti presbyteri cum Bonifacio eiusdem ordinis
 ad Theodoræ ecclesiam, collecto populo, propera-
 runt: ibique habito tractatu, ipsum ordinare Episco-
 pum velle cœperunt. Quod ubi comperi, omnes qui
 pariter erant ad me, ut venirent, præbyteros depopos-
 ci: ac residens cum clarissimo viro Tribuno Serenia-
 no, eos admonui, ne quid temerè fieri paterentur, aut
 contra sacræ legis ordinem venirent, aut contra con-
 suetudinis rationem. Sed tantâ pertinaciâ restiterunt,
 ut quicquid minarum fuerit, facere minimè dubita-

rent. Nam etiam presbyterum Bonifacium in ecclesia Marcelli ordinandum esse duxerunt, atque cum eo ad S. Petri basilicam processerunt. Et quoniam pietates vestrae est, de hac parte ferre iudicium: statim pro competenti sollicitudine, vestram maiestatem crediti consulendam: ut quod pietas vestra decernat, praepro vestri numinis evidenter informer, &c. Dat. quarto Kalend. Januarij.

EPIST. LXXII.

IMP. HONORIUS AUGUSTUS SYMMACHO
PRAEF. URB.

GESTIS omnibus recensitis, laudande sublimitatis tuae Relatione perclaruit, in ordinatione venerabilis sacerdotis, quietam viderem paucorum insolentiam attentare voluisse. Nam cum post abscissum venerabilis viri Zosimi, circa meritum Eulalii ordine subrogandi communi iudicio conveniens multitudo sonuisset, ac plena erga se omnia, qua regula Catholica posceret disciplina, successoria confirmatio iusto daret: vehementer miramur aliquos exiisse, qui solemnitate contempta circa ordinationem alterius festinarent. In quorum castigandum factum mansuetudinem nostram recte oportet insurgere, nisi hoc tantum gerere decernemus eos ad veniam pertinere, quod lapsum cito proprium contuentes, ad deprecandi suffragium sunt relapsi, ignesci sibi super id, quod vim perpersti conquesti sunt, postulantes. Convenire ergo votum & studium nostrum circa Eulalium sacra legis Antistitem, sublimitas tua clementia nostra Auctoritate praesenti cognoscat, cui competens numerus ordinatorum, legitimi solemnitas temporis, lociq; qualitas recte venerandi nominis apicem contulerunt. Cum autem Bonifacio constet omnia defuisse: superflue expectatam sententiam nostram esse sensimus: cum factum suum ipsi, qui praesumpserant, ad mortis damnasse precibus videntur. Absoluta itaque decernimus iussione, extraordinaria praesumptione summo a Bonifacium interdicta

dicta confis
morem gerens
natus reglem
ne seditionis
mactes parant
atq; in eo con
transactio imp
& Notarium
ut present
quatenus quie
cata em ven
confutatio
Dat. III. N

D. Hono

Vel p
norum
sibi dicitur
rum dicitur
inicia tel
crefcentibus
peratot. O
re, quae fa
licitati cle
exempli, &
minis, ut in
salvamentum
suum est
esse Auctor
mittit dicit
nificatio de
agnitum, q
rat, p. dicitur
atque em
Quod dicitur

dictâ confestim Vrbe prohiberi (erit verecundia eius, ut morem gerens cœlestibus constitutis, spontè discedat) pertinacius resistentem, in vitum præcipimus expelli. Plebeia sanè seditionis auctores cum sociis suis sublimitas tua, Symmache parens carissime atq; amantissimo, statuât attineri; atq; in eos congruè vindicari, ut res temerè præsumpta non transeat impunita. In quâ re Aphrodisium V. C. Tribunalis & Notarium dirigi à nostrâ mansuetudine placuit, ut præsentè eo, quæ statuimus, celerius impleantur, quatenus quies populi nullâ perturbatione vexetur, & pacata eum veneretur uniuersitas, quem secundùm veterem consuetudinem observata sacra legis mysteria susceperunt.
Dat. III. Non. Ianuarij, Ravenna.

EPIST. LXXIII.

D. HONORIO SEMPER AUG. SYMMACHUS
PRÆF. URBE.

VBI primùm sacer sermo pietatis vestræ expectationem populi celeritate præuenit: omne quod sibi diuersitas voluntatum usurpauerat de Episcoporum electione, summovit, ac divinâ provisione, inter initia refecavit, quod tarditate imperitræ multitudinis, crescentibus studijs, difficilius potuisset auferri D. Imperator. Ob quàm rem statim debito famulatu implere, quæ fuerant imperata, properavi; Et, quod felicitati clementiæ vestræ adscribendum est, res novi exempli, & maximæ contentionis magnique certaminis, ut sine commotione populi cœpta fuerat, ita salva clementia vestra cum totius multitudinis quiete finita est. Nam cum eo tempore ad me sacra perlata esset Auctoritas, quo sancti die erat celebranda solemnitas; statim (ut oportebat) misso Primicerio, Bonifaciû ad me venire admonui, quod præceptû fuerat, agniturum, ut à processione, quam sibi inhibitrâ didicerat, abstineret. Qui conventionè contemptâ, processit, atque eum quem dixeram dedit populo venerandum. Quod ubi nunciatum est, habito cum V. C. Tribuno

Sereniano tractatu, ad sanctum Paulum, quò con-
 nerat, & sacra exemplaria pro cautelâ direxi, ne quid
 in injuriam publicam de præceptis immissa multitu-
 do temeraret: & partem Officij pariter destinavi. Sed
 neutrum fieri passus, cum ad Urbem vellet pariter cum
 populo remeare; statim ad portas, tam conturbana-
 les, quàm Apparitores occurrerunt, qui eum (ut statu-
 tum fuerat) Urbem vestram ingredi prohiberent. Ve-
 rum ipsos quoque contemnendos credidit, atque vio-
 lenter ingressus, à certâ Urbis parte pluribus occur-
 rentibus, est repulsus, nec permissus, quod cogitabat,
 implere. Quod ubi turba, quæ comitabatur, aspexit,
 sine aliquo tumultu dispersa est. Ipse verò extra mu-
 rum deductus non longè ab Urbe remoratur: qui ne
 occultè per noctem ingressus Urbem, ad ecclesiam cõ-
 volaret, & rursus populi studia commoveret, com-
 muni tractatu pro competenti sollicitudine, contur-
 bernales & Apparitores quatuor illic sine iniuriâ eius
 observare disposui, expectans, quid pietas vestra de-
 cernat, ut quies possit, quæ hæctenus servata est, perdu-
 rare. Circa partem verò Eulalij Episcopi venerabilis
 viri, qui eo die penè cum omni multitudine ad sancti
 Apostoli Petri basilicam solemnia celebrabat; ubi pri-
 mum pietatis vestræ præcepta sunt publicata, fuit to-
 tius lætitia civitatis. Unde ea, quæ populus Romanus
 publico gaudio diversis acclamationibus agens gratias
 maiestati vestræ [testatur] credidi publicanda,
 & relationi meæ universa subieci, ut agnosceret pietas
 vestra, & quantâ quiete Urbis totius correctâ sint, quæ
 malè fuerant admissa temeritate paucorum: & quan-
 tâ gratiâ suscepta sint, quæ clementia vestra divino in-
 dicio, & perseverantæ religionis reverentia decernenda
 credidit, & pro quiete populi Romani in per-
 petuum servanda constituit. Dat.

sexto Idus Januarij,

EPIST. LXXIV.

PRESBYTERI EX PARTE BONIFACII, QUOD SCIRENT IMPERATOREM DECEPTAM RELATIONE, DATIS LITTERIS SEU PRECIBUS REM GESTAM CERTA FIDE NARRANT.

PETIMUS clementiam vestram, piissimi & clementissimi Imp. Honori & Theodosi semper. AA post abscissum S. Zosimi Papa Ecclesia Catholica Urbis Romae (ut fieri mos volebat, atque ipsa Religionis disciplina dictabat) plures in unum convenimus sacerdotes, ut de constituendo successorum communi iudicio tractarem. Sed quoniam Lateranensem ecclesiam, obstructis penè omnibus ingressibus, archidiaconus Eulalius, contemptis impiè summi sacerdotis exequijs, diaconibus & paucissimis presbyteris, ac multitudine turbata plebis observabat, altero die ad eandem ecclesiam, ubi prius ab omnibus fuerat constitutum, habitam annuum collationem properavimus: ibique participato cum Christiana plebe consilio, quem Deus iussit, elegimus. Nam venerabilem virum Bonifacium, veterem presbyterum, in lege doctissimum, ac bonis moribus comprobatum, & (quod eum magis ornabat) invitum, acclamatione totius populi ac consensu meliorum civitatis asseruimus, divina institutionis ordine consecratum. Nam subscribentibus plus minus septuaginta presbyteris, astantibus novem diversarum provinciarum episcopis, benedictionem competentis tempore constat fuisse celebratam. Ac prius omnia qua solemnitas exigebat, celebrata sunt. Sed cum praedictus Eulalius (qui antea per tres consacerdotes nostros fuerat ex multorum auctoritate conventus, ne quid sibi temere prater conscientiam cleri maioris assumeret) circumventis paucissimis presbyteris male acceptis his, ac diversa custodia mancipatis, qui ad prohibendum cum litteris venerant; exhibito etiam cum aliis Ostiensi Episcopo, quem propè mortuum constat accitum (nam tractum esse nolen-

rem senis agritudo testatur) in locum sibi non debitum, in
custodito religionis ordine, per ambitum proruisset: ceptum
factum suum per homines disciplina inscios ac religio
ignaros indecenter tueri; astimans humanis perturbationibus
se confundere sententiam posse divinam. Et quoniam
clementiam vestram constat falsidicâ Relatione deceptam,
ut nescio quid in iniuriam divini numinis sanciretis (nam
divinum est, quidquid tantorum firmat electio) petimus
pietatem vestram, ut removeri priora constituta iubeatis,
atque Eulaliū, qui in locum surrepsit alienum, ad Comi
tatum serenitatis vestre cum auctoribus suis debere adduci.
Nos enim profitemur S. Papam Bonifacium nostris cum
sacerdotibus assuturum: relictis singulis Titulis presbyteri
omnes aderunt, qui voluntatem suam, hoc est, Dei iudi
cium proloquantur. Iubeat etiam vestra clementia, omnes
adesse, quos causa constringit: eijci etiam civitate nolentes,
qui se non patientur adduci. Invenietis, cum caperit
agitari incerta discussio, quod omnibus divinis legibus ab
horreat, verum etiam displicere possit humanis: quò hoc
consecuti agamus aeterno Imperio vestro maximas atque
uberes gratias.

EPIST. LXXV.

IMP. HONORIUS SEMPER AUG.

SYMMACHO PRÆF.

VRB.

POST Relationem sublimitatis tua delatam mansuetudinis
nostra auribus, prebyterorum legatio causam
nobis non superuacua deliberationis iniecit. Idè decet
ambiguitate sepositâ, fidelem rerum ordinem cominus experi
ri: quamque partem prætermisus gesta rei ordo arguat,
quam servatus adnuat, multis coram consentibus, approba
ri: ut utriusque facti simul qualitate perpensâ; & circa
unam vidè definita consistat, & circa aliam temerè as
sumpta

sumpta non maneat, Symmache parens carissime & amanti-
 ssime. Ob quam rem illustris & praeclara magnitudo tua
 suspensis omnibus, quae superius sunt decreta, nullique inte-
 rim praesudicio comparato, Auctoritate praesentis Oraculi,
 utrumque, hoc est, Bonifacium & Eulalium religiosissimos
 viros instantia digna convenies, ut intra diem sextum
 Iduum Februarij Ravennatensem civitatem praesentiam
 suam maturare non differant: omnibus atque singulis
 admonitis, qui auctores utriusque ordinationis existunt, ut
 amota excusatione, non desint, & facti quisque erga alte-
 riu proprio, prolatis Ecclesiasticae institutionis exemplis, de-
 fensor existat; seq; purgato, alium magis in legem Catholi-
 cae deliquisse, praesumpta immeriti electione convin-
 at: iudicium de statu suo quisque, si adesse neglexerit, sortiturus; ni-
 mirum intelligens improvide, immo illicitè se fecisse, quod
 coram non audeat defensare. Nos quoque ex diversis pro-
 vincijs competentem numerum sacerdotum scriptis nostra
 serenitatis accivimus: ut rem deductam in dubium absol-
 vat nobis coram deceptio plurimorum. Cum autem
 omnia futuro integra sint iudicio reservata, de trans-
 actis sibi blandiri neminem decet. Praesentis etiam iudicij
 docebit exemplum, quod in eiusmodi negotijs observari de-
 beat in futurum. Datum xvij. K. Februarij per Aphtho-
 nium.

EPIST. LXXVI.

D. HONORIO SEMPER AUG. SYM-

MACHUS PRAEF.

URB.

CUM vir Clarissimus Aphthonius Decurio sacri
 Palatij vestri cum caelesti perceptione ad Urbem
 venerabile convenisset, omni genere festinavi, quate-
 nus praecipis numinis vestri obedientiam comodarem.
 Nam

Nam statim conventis Proceribus sacra jussio publicata, & ad religiosos viros Bonifacium & Eulabium missa conventio est, D. Imperator clericos quoque eorum præcepi pariter admoneri, ut nihil futuro, cognoscente pietate vestrà, deesset examini. Unde hæc omnia Gestorum serie comprehensa, ad plenam instructionem, subter annexui. Verùm postquam pars utraq; populi diversis seditionibus exagitaretur, singulos admonitione missâ conveni, ne ad unam ecclesiam convenirent, &, quod fieri non licebat, inter se multitudine confligeret. Sed hoc illis visum est, credo, suspectum, quo quietem suadendam credidi hominibus perturbare volentibus civitatem. Ob quam rem ambe partes calumniosissimè crediderunt contestationibus appetendum, ut errorem suum, compositis mendacijs, excusarent. Quod ne in aliquo clementiam vestram lateat, eadem quæ obtulerunt, Actis inserta transmisi, ne quicquam suppressum esse quereretur. Superest, ut apud clementiam vestram nullius partis studijs famuli vestri appetatur absentia, qui semper maiestati vestræ puris servitijs approbatus, ab impugnatione & favore ambarum partium, ut decebat, credidit temperandum, Dat. viij Kal. Februarij.

EPIST. LXXVII.

IMP. HONORIUS AUGUSTUS SYMMACHO
PRÆF. URB.

MAGNARUM deliberationum non debet citum esse iudicium, ne cremerè proferenda sunt, quæ servanda in perpetuum sanciantur. Sæpè de Episcopis Vrbs æterna altercatione partium sub examine sacerdotum concessa cognitio est. Sed ne quid festinum celeritate iudicij proferatur, id clementia nostra sedit arbitrio. At quoniam vicinitas sanctorum dierum Episcopi presentiam postularet: nec in Vrbe sacratissimâ fas est Pascharum præsertim dies sine sacerdote celebrare, idcirco, Symmache patens caris-

carissime atque amantissime, illustris magnificentia tua Achilleum nos elegisse cognoscat, quem à favore partium constat esse alienum, qui mysteria sacra observationis implet. Transactis verò festis diebus ex iudicio sacerdotum, qua debeant custodiri, consilio maturiore tractabimus. Monemus sanè, ut Regionum Primatibus evocatis, disciplina publica, quietique prospicias: quibus decretorum nostrorum præcepta jubeas aperiri: ne quis scilicet ullum tumultum, neque seditionem audeat commovere: quam si quis insanâ persuasione conquirit, non in eos tantum, qui in perturbatione fuerint deprehensi, sed in Regionum quoque priores sciat vindicandum. Novimus enim quietem publicam facile custodiri, si inceptorum cupiditates & fomenta cessaverint.

EPIST. LXXVIII.

DOMINO SEMPER ILLUSTRIS ET IN CUNCTIS
MAGNIFICO MERITOQUE
SUBLIMI CONSTANTIO SYMMACHUS PRÆF. URB.

QUAE CUNQUE subito, nullo opinante, proveniunt: nec ad culpam iudicis referri possunt, & populum rationis ignorantia in speratâ novitate perturbant. Virnamque religiosus Eulalius quinto decimo Kall. Aprilis Urbem, me nesciente, meridianis horis ingressus est: quem credidi aliquod secum pertulisse præceptum. Verum eodem die circa vespertum Spoletinus Episcopus missis litteris, me credidit admonendum, quoddam sacra ad se manantia in Urbe die sancto Paschæ iussus sit celebrare. Quod præceptum ante penitus ignoravi, Domine semper illustris & in cunctis magnifice, meritoque sublimis ac præcellente patrone. Quod cum mihi prius S. Eulalij innotuisset adventus: statim parendum credidi invictissime Principis imperatis. Verum cum interim dicto die Urbem S. Achilleus esset ingressus, commotio exitit populorum, ut ab unâ parte multitudo arma ferro & telis ad forum militari habitu conveniret. Et cum con-

voca-

vocatis proceribus, processissens, ut habito tradam pro quiete Urbis, populum alloquendo compesceret: primò ad conventum venerunt: deinde cum expectaretur S. Achillei præsentia, ut quæ iussa fuerant, publicaret; multitudine resistente venire non potuit. Et cum ad forum Vespasiani. tam ego, quam vir Spectabilis Vicarius perurgente populo fuisset ingressus, ut quietem utriusque partis multitudini suaderemus: subito armati servi telis & saxis, aliquanti etiam ferro, populos partis Eulalij aggressi sunt, qui incermes convenerant, ut quod præceptum de Episcopo Spoletino esset, agnoscerent: quosque ita sauciaverunt, qui parati adversus imparatos venerant, ut me quoque & virum Spectabilem Vicarium crederent appetendos, dum seditioso furore nullam admittunt penitus rationem, nisi ad liberandum nos divinitas affuisset, egressique per secretiore[m] partem ictum saxorum, & impetum conspirantis multitudinis, vitassemus, minime potuissimus evadere: quorum maiorem partem in servis constat fuisse, ex quibus aliquanti agniti, atque tenti sunt audiendi. Unde quid partium mearum fuit, excellentiæ vestræ suggerere properavi: ut certum finem, rebus cognitis, quæ gesta sunt, magnitudo vestra decernat. Cum ita S. Eulalius fuisset ingressus, & tertia die securus esset Episcopus Spoletinus, nec aliqua ad ad me data virtutum vestrarum, quæ sequeretur, præcepta venissent; perturbatio totius plebis, quæ in se, & in periculum Iudicum sæviret, exorta est: & ni celeri responso ante diem venerabilem Paschæ quid fieri debeat, iusseritis; minantur se populi invicem pugnatuuros, dum de Lateranensi basilicâ alterutrum se existimant excludendos. Ne quid igitur adversi (quod sublimitatis vestræ fœlicitas avertat) eveniat: peto, ut evidenti præcepto excludi furiosæ contentio- nis periculosam pertinaciam censeatis. Dat. decimo Kal.

Aprilis.

EPIST.

EPIST. LXXIX.

CONSTANTIUS SYMMACHO

PRÆF. URB.

VT certa possimus quaque cognoscere, & factionum auctores fideli nuntio, & inspectore non lateant; Cancellarium nostrum Vitulum direximus, ut Domini invictissimi Principis assatus, atque iudicium ad eximitatem tuam, & ad populum celeri festinatione deferret. Illudque monemus, ut quicquid sacris Auctoritatibus continetur, nullâ temeritate violetur, & quæ præcepta sunt effectui celeri mandentur instantia; ne Augusti clementia, quod nunc agnoscit distulisse, commoto maiestatis sua vigore emendare non differat.

EPIST. LXXX.

IMP. HONORIUS AUG. SYMMACHO

PRÆF. URB.

CUM ad sanandum prima perturbationis errorem, hoc genus consilij clementia nostra reparanda pacis cupida reperisset; ut donec de confirmatione urbani sacerdotij sententia procederet absoluta, uterque eorum, quorum causa tumultus antea concrevisset à sa. ratiissimâ Vrbe conversatione seiunctus. futuri iudicij expectatione pendèret, spatio, quo contineretur alteruter, evidentè expresso: a quo animo dissimulare non possumus; præceptis clementia nostra publicum pendè bellum, quo calcarentur, indiditum: movendi eius caput Eulalium, qui iussa transcendit existisse, secundum ordinem præceptorum paulisper abesse non passum, Symmache parens carissime. Vrde sublimitas tua, hoc nos statuisse cognoscat, ut & salubris superior ordo præcepti, & moderata Synodi ordinatio deberet custodiri, quod aliter fieri non posse censimus, nisi Eulalius omnimodè urgeatur, ut omni celeritate ab Vrbe discedens, insolenti populo præsens incitamenta non prabeat, nec innocentibus causa
mortis

mortis existat; cui esse dubium non debebit, si in hac presumptionis obstinatione dura verit, non solum de statu suum iudicium iam prolatum, verum etiam de salutis discrimine proferendum. Culpa enim nullam veniam iam meretur, quae, cum praedicitur, non caeterum Nihil ex hoc excusatione habiturus, quod eo invito à plebe asserat retentari. Si qui autem ex numero clericorum communicandum Eulalio, iudicio pendente, censuerit: pari se sciat sententiâ esse damnandum. Laicos verò qui post interdictum mansuetudinis nostra, communionem Eulalij putaverint expetendum, honestioris loci poenam proscriptionis, seruos verò capitis esse subituros, nec ab hoc periculo dominos eruendos. Primates verò Regionum, nisi spiritum plebis incondita domuerint ac frenarint, sciant se raptos, ultimo iudicio esse subdendos: Spoletinus autem Episcopus (sicut dudum fuerat desinitum) sanctis Pascha diebus ordinem festae solemnitatis implebit, cui ad celebranda mysteria Lateranensem Ecclesiam soli patere decernimus, reliquis qui hoc presumere voluerint, propulsatis. Sanè ut praedictus sacerdos Spoletina civitatis in loco eius sanctorum mysteriorum ordinem completurus suscipi debeat, admonemus. Per omnes verò Titulos & loca, quae conventu celebri frequentantur, hac qua statumus, proponantur, ut universis liqueat, & noluisse nos turbidum aliquid perpetrare, & adhuc ut turbata componi debeant, opperiri, Sciat sanè sublimitas tua, Primservinium & reliquum Officium, quod tuis actibus obscurandae, non solum gravissima multa dispendijs affigendum, sed & supplicium capitis sortiturum, nisi enixè opera commoata, statutis clementia nostra praeberematurarit effectum. Dat. viij.

Kal Aprilis, Ravenna.

DOMINO SEMPER ILLUSTRIO ET PER CUN-
CTA MAGNIFICO, MERITOQUE SUBLIMI,
AC PRÆCELSO CONSTANTIO
SYMMACHUS PRÆ.

URB.

VBI primùm sacra Domini nostri invictissimi
Principis præcepta perlata sunt: itatim (ut con-
venerat) debitum tribui famulatum. Sed Eulalius eâ
obstinatione, quâ sine præcepto sacro Urbem ingres-
sus est, etiam egredi cōstrictus per omnes potestates,
pari pertinaciâ detrectavit. Nam vespertinis horis per
officium Urbanū, id quod præceperat invictissimus Imper-
ator, eâ die, quâ perlatum est, ei innotuisse agnoscitur,
Domine semper illustrissime, sacratissime, magnifice,
meritoque sublimis, ac præcelse patronè. Quo lecto,
inadavit se diligentius tractaturū: nec tamen instanter
admonitus exire curavit. Aliâ verò die rursum per om-
nem Apparitionem etiam nocturnis horis admo-
nitus, collectâ multitudine Lateranensem basilicam
ausu temerario credidit invadendum. Verùm habito
tractatu cum Proceribus, omnibus Officijs destina-
tis, ut pelleretur, injunctum est. Nam & vir Spectabilis
Vicarius ad eandem basilicam ire decreverat, sed pri-
mò accedere præ nimio terrore non potuit. Ego au-
tem tam Corporatis directis, quàm omni Officio, ided
illuc ire non potui, ne quis mihi æmulus faceret reli-
gionis invidiam. Tamen salvâ excellentiâ vestrâ ir-
ruentibus pluribus Corporatis, & maioribus Regio-
num, qui præceptis Imperialibus serviunt, de eadem
Ecclesia fugatus Eulalius, de Urbe expulsus est, atque
adjunctis Apparitoribus, illuc directus, ubi jussus fue-
rat residere. Mandatum etiam, ut vir religiosus, san-
ctus Achilleus Episcopus, cum quiete, quæ jussa sunt
illo cieto, sine strepitu populi, pro sanctorum dierum
reverentiâ celebraret. Nam ad custodiam basilicæ

Lateranensis Apparitores apposui, ne cui alij reddetur. Partis quoque Eulalij aliquanti capti clerici felitionis auctores: de quibus quid jubeatur expecto. In quoniam de his interim, quæ gesta sunt, universa vestris crediti suggerenda: quicquid sequentibus diebus pro quiete Urbis, quam vestra felicitas regit, suggestum fuerit, sigillatim pro rerum fide, & ordinae melioribus indicijs nunciabo.

EPIST. LXXXII.

IMP. HONORIUS AUGUSTUS SYMMACHO

PRÆF. URB.

MODERATIONE præcipuâ egit nostra serenitas, ut locum posset invenire præsumptio. Dei enim iudicio venerabilium sacerdotum est dilata cognitio: ut quicquid religio, quicquid veritas postulabat, absq; ullâ perturbatione hoc disceptatio tranquilla decerneret. Sed per Eulalium usurpatione contra sententiam venerabilis Synodi multa illicitè commissa fuisse, Relationis textus edocuit, qui presentia suæ causam furoris populo sumministrans, totum perire voluit, quicquid moderatio nostra conservat. Nam cum ordinatione nostra & sententia Episcoporum, quorum in Synodo maior se multitudo collegerat, consensu etiam partium & professione id fieri definitum esset, ut sciret se specialiter esse damnatum, quicumq; ad inciscandum populum Urbem fuisset ingressus: oblitus sui, probavit ex presenti factò, quale videatur habuisse principium. Quoniam ergo rectè hunc, post tot admissa, Urbe constat esse depulsum; ad quam eum accedere non debere, clementia nostra & Episcoporum videretur statuisse iudicium: Bonifacium venerabilem virum Episcopum (ad cuius moderationem Auctoritatem nostram rectè censuimus jungendam) Symmache parens carissime & amantissime, sublimitas tua Urbem ingredi debere, nos statuisse cognoscat: ut sub eius gubernaculis religiosa legis reverentia moderatione solidâ compleatur. Data iij. Nonas Aprilis, Accepta sexto Idus Aprilis.

EPIST.

D. HONORIO SEMPER AUG. SYM-
MACHUS PRÆF.

URB.

QUÆCUNQUE Deo auctore fiunt, merito divi-
no pietatis vestræ iudicio firmantur. Nuper nam-
que, cum ad me famulum vestrum sacra clementiæ
vestræ emanasset Auctoritas; quasi ambiguitate sum-
mota, venerabilis viri Bonifacij Episcopi sacerdotium
maiestas vestra roboravit. Tam grata universis, quæ
iussa sunt, extiterè, ut hoc & Ordo amplissimus &
Romanus populus comprocaret; Domine Imperator.
Nam cum statuta cœlestia per me essent recitata po-
pulis, & Edictis ex amore propositis publicata; tan-
tus fervor & lætitia totius extitit civitatis, ut scilicet
& religionem redditam, & præstitam quietis securita-
tem omnes gratulatione congruâ testarentur. Inter-
iectio itaque biduo, Urbem supra memoratus venera-
bilis Episcopus, omni accurrente plebe, ingressus est,
sicut serenitas vestra constituit: Officij quoque mei
obsequia minimè defuerunt. Neciam aliqua dissensio
remanet populorum; & omnes divino iudicio, & ma-
iestatis vestræ atqueieverunt voluntati. Cessantibus er-
gò studiis, omnes quod præcepto Dei admoniti stati-
tis, sentire cœperunt, atque acclamationibus, quæ
subiectæ sunt, gaudij sui causas plebs Romana testata
est; ac serenitati vestræ gratias indes singulos agere
non desistit, quorum provisio sicut pacem Orbis
tuetur, ita quietem Urbis restituit,
populoque contor-
diam.

FINIS EPISTOLARVM
SYMMACHI.